

310192

వ ర తి ది న ము వ ర క టి ం వ (బ డు ను.

Vol. 9

చెన్న వట్టణము 1922 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 20-వ తేది శుక్రవారము

No. 167

సంపుటము ౯

కుండుభినామ సంవత్సరము, ఆశ్వయుజమాస బహుళ అమావాస్య 30.

సంచిక ౧౬౭

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ లోనినహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్రతయింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

రానున్నదీపావళికి

అమృతముకంటే తాళకరమైన ధర.

శుద్ధ హిందూదేశీయ దుప్పటాలు, అంగవస్త్రములు, చీరలు, స్త్రీలకు కావలసిన అన్నిరకములు పట్టుచీనులు, పురుషులకు, బిడ్డలకు కావలసిన టీవీలు, షర్టింగులు, వాయిల్సు, చిప్టిజ్, ప్రింటు మొదలగునవి గలవు.

బంగారుపతకము బహుమతిగా మెసంగబడిన క్యాంపుమంచములు యింకను 1-కి రూ. 13-10-0 లు చొప్పున విక్రయించబడుచున్నవి.

ముఖ్యగమనింపు:—బయటివారి అర్థరులు అతిజాగ్రత్తగా పంపబడును.

ధనమల్ చల్లారాం, ప్రదర్శనగదులు,

నెం. 46, రత్నబజారు, జి. టి. మద్రాసు.

స్వేచ్ఛగానుండి

గడించుడు!

గడించుడు!!

గడించుడు!!!

మా నిట్టింగు మెషినులలో నోక దానిని వాడుడు. ఎకరై కను దానితో అతిసులభముగా పనిచేయవచ్చును. మీరు లోహ 1 కి రూ. 30 లు మొదలు రూ. 80 లు వరకు గడించగలరు. అనభర మకరములేదు. ఉపయోగించువిధము ఉచితముగా నేర్పబడును. మీరు తయారుచేయునట్టి సామానులు మీకుగాను మేము విక్రయించుము. సంపాదనకు మేము పూచీనిచ్చెదము. బనీనులు తయారుచేయు మెషిను 1 కి ధర రూ. 2500. దీనివలన దినము 1 కి రూ. 16 దాదాపు బనీనులను తయారుచేయుటకు వీలుగానుండును. "బి" టైపు బనీను మెషిను 1 కి ధర రూ. 4700. దీనివలన దినము 1 కి 27 దాదాపు బనీనులు చేయ వీలుగానుండును. ఆటోనిట్టింగు మెషిను 1 కి ధర రూ. 320. ఇదిగాక ఎంబ్రాయిడరీ, సామానులు కోయ్యలో చిత్రపునఃచేయు సామానులు హెమిస్టిచ్ బాల్లింగు, లింకించ మెషినులు, గృహమునకు, కర్మాగారమునకు కావలసిన అన్నిరకముల మెషిను నిట్టింగునూలు, నూదులు, పరికరములు, నేత మెషినులు, మగములు, బాబిన్లు, పటర్న్స్, ప్లేషనరీ, హోలెరీ, ఇనుపసామానులు, కెమికల్సు మొదలగునవి కలవు. హామెబర్లు, బర్లిన్, స్పిట్జ్ జర్లొండు, ఫిలడెల్ఫియా మాండ్లెట్లు, లండన్, న్యూకాజిల్ మొదలగుజాగాల నుండి కొని, ఎగువతీయనట్టి, దిగువతీయనట్టి ఏజంటు స్నారు. ప్రపంచమునందున్నట్టి వ్యాపారసంబంధము గల ప్రతిముఖ్యపట్టణంలోను మాకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు గలవు. వివరములకు ఒక అకౌంట్లను పంపగోరెదము.

Asiatic Knitting Corporation, 27, Dhurumtolla Street, Calcutta.
The Asiatic Knitting Commercial Corporation, 303, Hornby Road, Fort, Bombay.
The Asiatic Knitting Commercial Industrial, Karachi.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు విలయిన సులభ శయిలిన వ్రాయబడినది.

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రత్తికా కార్యాలయము

తపాలపెట్టె 212, మద్రాసు.

స్వదేశీ దీపము!

స్వదేశీదీపము!!

ఈ మాదిరి దీపములు మా కర్మాగారములో ఇత్యేతో తయారుచేసి, మాపునకు కందువలె నుండును. ఈ దీపమునం దుండు భాగములను విడి విడిగా తీయవచ్చును. శెడ్రెడ్రె మిరాశిదారులు, జమీందారులు, నవాబులు మున్నగువారి మెప్పును బడినది. 1-కి ధర 7-8-0 లు మాత్రమే. ఈ దీపముయొక్క ఎత్తు 22 అంగుళములు. మైనపురత్తి చేయబడు కూడ తగిన మొరయి తల్లిచేతనే తయారు చేసి పంపబడును. 1-కి ధర 0-12-0 మాత్రమే, అంతయు చేరి తపాలు ఖర్చులు లేకుండా రూ. 8-4-0 లకు పంపబడును. మైనపురత్తి మొర లేకుండా ఊదువత్తుల మొరతో పంపబడిన పంపబడును.

S. RAMA Aiyer,
P. O. No. 238, Calcutta

గంధర్వకళ

వీర్యవృద్ధికి వేరు పొందినది

ఇది గంధర్వులచే కనిపెట్టుబడినది. గంధర్వులచే వాడబడినది. గంధర్వులచే మానవుల కనుగొనిపబడినది. కావుననే దీనికి గంధర్వకళ అని పేరు. అమోఘము. నలుబది దినముల నుండు. ధన 4-0-0 లు మాత్రమే. గంధర్వఫార్మసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

కృష్ణాదీస్త్రిపురయర్ నూడెంతాలూకా లక్ష్మవరంగ్రామ
మూలా శ్రీవిజయనరస్వతి గ్రంథాలయ మను పేర ఒక పతన
మందిరము శ్రీగుడిపెట్ల బ్రహ్మయ్యగారి భవనమున స్థాపితం
బడినది.

చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

ఈక్రింది ప్రతినిధులు కాంగ్రెసుకు ఎన్నుకొనబడిరి.

1. బి. యస్. శేషగిరిరావు,
2. ఆర్. శరణు కాన్తులు,
3. పి. రామిరెడ్డిగారు,
4. శ్రీనివాసాచార్యులు,
5. మా. గోపాలాచార్యులు,
6. మా. వెంకట కృష్ణమాచార్యులు,
7. అబ్దుల్ సత్తార్ సాహెబు,
8. శ్రీనివాసాచార్యులు,
9. టి. కె. సరసింహాచార్యులు,
10. కొత్తపల్లి నుబ్బజ్ఞాచార్యులు,
11. మా. వీరరాఘవాచార్యులు,
12. పి. దొరసామయ్యంగారు,
13. మా. రాఘవాచార్యులు,
14. యస్. కృష్ణస్వామయ్యంగార్,
15. మా. రంగస్వామయ్యంగారు,
16. పి. రాజగోపాలాచార్యులు,
17. కె. కృష్ణమాచార్యులు,
18. యస్. పి. సుందర వగదాచార్యులు.

బొజ్జయ్య శ్రేష్ఠిగారున్న, క. రాజగోపాలాచార్యులున్న, తిరుపతికి మండల మంతయు ప్రచారము చేయుటకు, పి. రాజగోపాలాచార్యులు, క. రాజగోపాలాచార్యులు, మా. గోపాలాచార్యులు సంఘముగ చేరి తగిన ఏర్పాటులు చేయవలెను. (2) జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘం ప్రచారమునందే జాతీయపాఠశాలకు ద్రవ్యోపకరణము ఏమియు నిచ్చుటకు సాధ్యములేదు.

రాజగోపాలాచారి,

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

15-10-22 తేదీ జరిగిన సామాన్యసభయందు ప్రస్తుతం 8 మంది మాత్రము గల డిప్యూటీ మేనేజరు జరుగు ఆఖరి బేరేజీ మహాసభకు ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఆఖర్ని దరఖాస్తులు పంపినవారు, ఈ నెల 25 దికి లోపుగా జిల్లా సంఘమునకు తమ దరఖాస్తులను ఆఖర్నిత్యపు రుసుము రు 8 ల తో చేర్చిపంపవలెనని ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారు దరఖాస్తు ఫారములలోనే తెలిపియున్నారు. కావున గ్రామ ములయందుండినవారు ముందు జాగ్రత్తపడి వెంటనే తమదరఖాస్తులను పంపిస్తామని.

ఖద్దరు కాఖను ప్రత్యేకించి, 9 మంది సభ్యులను ప్రత్యేక ఉపసంఘము నేర్పజుచున్నది. ఖద్దరు స్వచ్ఛతను ఈ ఉపసంఘమువారు నిరూపించుచుండురు. వారి తీర్మానము ననుసరించి అంగులకు గుర్తుగా ప్రతి తాను మీదను కొ. పార్థసారథి అయ్యంగారు చేపాటుచేసి పంపవలసిందిగా తీర్మానింపబడినది.

ఫిర్యాద గ్రామసంఘములవారు ఖద్దరు ప్రచారమునందు ఎక్కువ శ్రద్ధగని, ఆ గ్రామములందు కొందరు ఒక చిన్న సంఘముగా చేరుచు చుట్టిప్రక్కల చిన్న గ్రామములకు కలయు దూదిన కొనుగోలు చేసియుంచి అదిచ్చుచు రాటముల వని నిరూపింపగా జరుపుచు ఉ ప్రార్థింతులు.

దూది, విడులు, రాటములు } కొ. పార్థసారథి అయ్యంగారు, జిల్లా సంఘ కార్యదాన } జిల్లా సంఘ కార్యదర్శి. మునదొరకును }

ప్రారంభోపాధ్యాయుల కొకమనవి

ఉపాధ్యాయసోదరులారా! మన చెన్నరాష్ట్రయందు శ్రీ దొరతనమువారి సిబ్బంది యంతయు అనగా నన్ని డిపార్టుమెంటుల యుద్వ్యోగములను నిడిరకే జేతనాభివృద్ధియొనరి. కొంతవరకు జమీందారి గ్రామోద్వోగములు కూడ మనతోబాటు కొరవడియున్నాయి. కాని వారికప్పుడును కొంతవరకు నీ నెలతో దుదముట్టునవి. కాని మన ప్రారంభోపాధ్యాయుల పాపము లింతవరకు బండకయే యున్నది. కాని యిప్పుడు కాకున్న మరొకప్పుడైనను మనయత్నిములు సఫలీకృతములై పొడచూడక మానవు. అంతమాత్రము న మనము నిరుత్సాహులము కాక మనయంద్యమము నెరచేరువరకు నాందోళన మొనర్చుచునే యుండవలెను. అట్టియాందోళనమునకు మన సమాజేతములే ప్రధమసోపానములు. ఈసమాజేతవిషయమై గతసంవత్సరము తణుకులో జరిగిన సమాజేతమునందు మ.రా.రా.శ్రీ ఆచంట నూర్యనారాయణ రాజుగారి కలన సువస్థనింపబడి తద్విధాన మంతయు నాపెంటనే యాంధ్రపత్రికా మూలమున ప్రకటింప బడియే. కాని యానంతయు బ్రయోజనము కానరాదయ్యెను. మనస్వవిషయములోనే మనమింత యనాదరణజూపిన దక్కిన జేకోధారిక కృత్యములలో మనమెంత సాహసోదారస్వభావుల మగుదమో ప్రపంచమునకే విదితము. కాని నింతటినుండియైనను నీసంవత్సరంతములోగా రాష్ట్రమునందును, మండలమునందును, తాలూకాలయందును, సుపాధ్యాయసంఘములేని తావుల గ్రొత్తగా నేర్పాటు చేయుటకును, నామ మాత్రమునకు సంఘములుగా మాత్రమేర్పడినవోట్లు, తత్సభ్యులు సర్వవిధముల దోడ్పడి వాటిని సభివృద్ధి జేందించుటకును, యీసంఘముల విషయమై ప్రస్తుతము జేతనం దల్లుకొనియున్న బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర వైద్యధ్యములుగాని, యితరమతవిషయకవ్యతిరేకభావములుగాని మనమునం దుంచుకొనక, బోద్దు, హిందూ, మహమ్మదీయ, మిషను, పంచమా, బాలరు, బాలికా పాఠశాలలో పాధ్యాయులందఱు నేకీభవించి మన యుపాధ్యాయసంఘము సభి వృద్ధి జేయుటకును గోరుచున్నాడను.

మతియు ధనమాలమిదం జుత్తు అని తద్వ్యతిరేకముగ నేపనియు గానేరవు. కాన నెక్కువవ్యయప్రయాసల కొరకు కొనలేని యుపాధ్యాయుడనని చేరు నెట్లుకొన్న ప్రతిపానీయుడును మనతాత్కాలికపు సాహాయ్యధికారులు విధించిన కనీసపు పందాయొక రూపాయనైనను బ్రతిసాలన నాయా సంఘస్థానముల జైల్పించి వీటిపునోభివృద్ధిని కొంతకాలమునకు పిచ్చుట బరికీలించి ప్రతిఫలసాధ్యమని తోచిన పిచ్చుట విరమించుచున్నాడు. మనలో కొద్ది సమాజేతముల యాందోళనముననే నెంతెంతయుపయోగపెనదయ్యు, బరికీలించిన నెల్ల రకు సుబోధమే.

పుల్లభొట్ల వెంకటసుబ్బారాయుడు

కార్యదర్శి.

చింతలపూడి శేంట్రిప్రారంభోపాధ్యాయ సంఘకార్యస్థానము లక్కవరకు.

గౌతమీగంధాలయము- తాజమహేంద్రవరము

గౌతమీగంధాలయములో నాకునుమారు ఆరేండ్లనుండి సంబంధమున్నది. ఇది దివదీనమును అభివృద్ధిలోనికి వస్తుకొన్నది. ఇంతటిగంధాలయమువారును ప్రభుత్వేతర గంధాలయములందు నుత్కలదా లేదనే నిశ్చయముగా చెప్పవచ్చును ఈ గంధాలయములోని పుస్తకములను సరిగా నుంచి గంధముల పట్టికను వ్రాసినభాగ్యము నాకు లభించినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. దీనిలోని తెనుగుపుస్తకాలపేర్లు వ్రాయుటకే నాకు నుమారు రెండు నెలలకాలము పట్టింది. దీనిల్ల ఈగంధాలయములోని గంధబాహుళ్య మెట్లున్నదో తెలుసుకొనవచ్చును. తెనుగుపుస్తకాలలో అమృతవర్షాన్ని ఇచ్చుటకున్నది చెప్పలే సాహసము కాదు మిక్కిలి ఉత్తమములయిన గంధములనుండి సాధారణగంధాలుకూడా ఇందులో ఉన్నవి. ఆంధ్రవాజ్మయ చరిత్రను గురించిగాని, జీతచరిత్రను గురించిగాని పరిశోధనచేయదమునకీ గంధాలయము చాల ఉపయోగపడుతుందనిమానమ్మకము. ఇందులోని తాళపత్రగ్రంథాలకుకూడా నే కొక పట్టిక వ్రాసిఉంటిని. ఈతాళపత్రగ్రంథములు చాలా అమూల్యములేనవి. వీటిలో ముఖ్యముగా భారతీపతులు అరుదయినవిని జెప్పవచ్చును. ఈస్థాంతములభారము వాతప్రభులతో సంప్రతించి తేగాని సరియైన భారతీపతి ఒకటి ఏర్పడదు. భారతమును శుద్ధముగా అచ్చువేయింపబడినవారుగాని భారతభాషా స్వరూపమును నిర్ణయింపదలచినవారుగాని ఇచ్చటిపతులను తప్పక పరిశోధింపవలసి ఉంటుంది. ఇక నింగీపుగంధములలో అత్యుత్కృష్టములనుగవి ఉన్నవి. ఇట్టిగంధమువారునును ఉంచదమునకు తగినస్థలము లేకపోవడము చాలావిచారకరము. దీనిని బాగుగా సంక్షేపపరచిన బాధ్యత ఒక్క రాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులకేకాదు. ఆంధ్రజేతనంతా ఈభారమును భరింపవలెను. గంధాలయానికి స్వంతభవన నిర్మాణమున కయి జరుగుచున్న ప్రయత్నము లీసారి విశా కొనసాగును గాక.

చిలుకూరి నారాయణరావు.

సత్యవత్సవ పాఖ్యానము

తేక
భోగేశ్వరమాహాత్మ్యము
ఇది యొక డ్డేత్రముయొక్క మహాత్మ్య. ఇందు శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టిన భాతకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంటుకెట్టి వీధి, మదరాసు

తెనుగు కాలికో బెండు	
సివిల్ ప్రాశీడరు కోడ్	5 0 0
క్రిమినల్ ప్రాశీడరు కోడ్	6 0 0
ఇండియన్ పీనల్ కోడ్	3 0 0
శతకతత్వావళి (గ్లేజు)	2 0 0
జేమన, నుమతి, భాస్కర, సత్యవతి, సురాభాండేశ్వర, జగన్నాయక, కవిరాధప్ప, దాశరథి, నరసింహ, మానసభాధ, శ్రీబాద్రి, వృషాధిప, కృష్ణ, భద్రాద్రిరామేశ్వరములు, గణికాగణప్రవర్తనతారావళి, పాపవిన్నో	
పాఖ్యానము, భజనోదయము, మానుష్యుంచవింశతి, హనుమదండకము, విడిగా	0 2 0
కృంగారత్న, కలసిగోపాల, రామలింగేశ, కాలహస్తీలింగేశికములు విడిగా	0 3 0
విక్టోరియా డిప్లో, మైలాపూరు - మదరాసు.	

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమువరకు జరుగు సం॥కులు నెలలువారిగా వాయుటకు కట్టుము రు 2/-, దీనితరువాతటిరాను దత్త అంతర్గతతో వాయుటకు రు 5/-, ఇతరప్రకారము దీనితరువాతటిరాను ప్రతి సం॥ రములో జరుగు ముఖ్యములయములతో వాయుటకు రు 8/-, జనన సం॥రం, నెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని స్థలములనుండి మిత్రులేని యోగ్యతాపత్రము వచ్చియున్నవి. జాతకము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపవలెను. బి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య, కృష్ణవిలాస ఆగ్రహారము (ఎ) పోస్టు మైసూరు.

ఆకాలిల సత్యాగ్రహము

సిక్కుల పట్టుదల - ఉత్సాహము

ఫింజనుచంద్ర సైనికులు గురుకాబాగునకు దావనుండుట

శారదాపీఠ శంకరాచార్యులతో మాప్రతినిధి సంభాషించుట

[మా స్వకీయ విశేషము]

మా స్వకీయ విశేషము అత్యంత సరసముండి యీ క్రింది రేఖచిత్ర పంపుచున్నాము:—

ఆకాలిల సత్యాగ్రహమును వివరించుచున్నది ఈ ప్రయత్నముల వివరించుకొనుచున్నాము. ఇందు పత్రికలు లంఘనము కనుపడుటలేదు. ఆకాలిలలో మతోద్రేకము దీనినందు లకు వెచ్చువెగిపోవుచున్నది. పీఠపతీకలు అల్లుముగ పలు విధముల పీఠి బాధించుచున్నాడు. 11-వ తేదీన భగతుసింగు శాంతసింగు అనుభవపురు ఆకాలిల ప్రాంతము చేయుచుండగ పోలీసువారు వారిని చెంపపై కొట్టిరి తెలియుచున్నది. ఒక జరితుచేరిన నూరుమంది ఆకాలిల రెండు కొట్టులకు దొకటి కేరమునకు కట్టించిరి గురుద్వారా సభుమువారు ప్రకటించుచున్నాడు. 12-వ తేదీన ఈ జరితువారు గురుకాబాగునకు నిర్బంధింపబడిరి. వీరు కొద్దిగా రాకమునకే అత్యంతము మాజిస్ట్రేటు మున్దాగునింగుగారు వీరిపై కేసు విధించుచు తీర్పు చెప్పిరి. 10-తేదీన నిర్బంధింపబడిన నూరుమంది ఆకాలిల రెండు పర్యాయములు కట్టించబడిరి. ఈ అక్రమచర్యము జరిగినది యగు స్థలము సరంగసింగుగారు కొద్దివారికి తెలియచెప్పెను. కాని మాజిస్ట్రేటు వీరిమాటలను లక్ష్యకెట్టలేదు. అందుపై భాయి థాకరుసింగుగారు మాజిస్ట్రేటుతో ఇట్లువి:—

“కొద్దివారియొక్కయు పోలీసువారియొక్కయు తప్పులకు ఈజరివారిని రెండు పర్యాయములు కట్టించుట యుక్తము కాదు”

భాయి థాకరుసింగు గారిమాటలు చెప్పున మాజిస్ట్రేటు కొరవించుకొని, తక్షణమే కొద్దివారిని అనమానపరిచి నందులకు సింగుగారికి ఒకమాసము కేసు నూరురూపాయలు జరిమాన విధించెను.

అధికారుల సమాధానము.

గురుకాబాగు సందర్భమున నిర్బంధింపబడిన ఆకాలిలలో 700 మందిపై కేసు అత్యంత సరసముండి అట్లుట భార్యము గురు వారమునాడు మార్చబడిరి.

ఆప్రకారములందున్న తాత్కాలిక సిక్కుల ఆమోదమున కడపి మేము చట్టము ప్రకటించుచున్నామని స్థానికాధికారులు ప్రభుత్వమువారికి చెప్పుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. గన్నాపాంతు వారి ప్రకటనము విరాజిల్లుకొనుట చేరిన సిక్కులకుపాద నమ్రుట లేకయు స్వలాభము నపేక్షించుచున్న కొందరు కర గురువులు తప్పు ఇతివలందరు అధికారులచర్యలను తీరముగ ఖండించుచున్నా రని గురుద్వారాసభుమువారు అభిప్రాయపడుచున్నాడు.

ఒకవనిశాలిని హింసించుట

14 వ తేదీన పల్లములకు వాస్తవ్యులగు రెండు సిక్కులు ప్రసాదములతో గురుకాబాగునకు పోవుచుండిరి. పోలీసువారు అడ్డుముచ్చి అందరిని తిరిమిరి. వారిలో 13 సంవత్సరములయ నుగలబాలు దొకడుండెను. పోలీసువారి బాణుని ఆంగ్లేయాధికారిగారు తీసికొనిపోయిరి. ఆంగ్లేయాధికారి బాణునిచక్కగ చూడించి ప్రసాద మున్నట్లు విచారించెను. ఈ బాణుడు గురుద్వారాసభువు కార్యాలయమునకు వచ్చుకొనిపోవుటకు వారిని ముందరకు. గురుద్వారాసభుమువారు గోదలకు అంటించిపంపి కట్టించెను పోలీసువారు వింటివైచుచున్నాడు.

సిక్కుల పట్టుదల

ప్రభుత్వమువారియొద్ద మార్పు కనుపడుట లేదు. తియబ్బారు జిల్లాకుందలి ప్రచారము నాయకులలో ఆగేతులు కార్యాచరణమునకు దున్నాడు. ప్రతిదినము కార్యాచరణమునకు పోవుచున్న సిక్కునాయకులకు తోడ్పడెలయు నని ప్రోత్సహించినందులకే సింగుని నిర్బంధింపబడిరి. జలంధరు, ఖజురూరు, బాహుగల్లాలలో ప్రతిదినము ఆగేతులందీ సిక్కులు నిర్బంధించుచున్నా రని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. ప్రతిదినము గురుకాబాగునకు జరిపి పోవుచున్నది. పోలీసువారు దాదాపు మా

కుమరిని ప్రతిదినము నిర్బంధించుచు వేయుచున్నాడు. ఆకాలిల అప్రతిమానముగై కొన్నిత్యాగములను ప్రకటించుచున్నాడు. గురుద్వారా సభుమువారు రాజీవిషయమై ఎట్టి ఆలోచనలు చేయుటలేదు. కడపటివరకు నిరంతరదిక్షతో ఈ భగ్యసంగ్రామమును కొనసాగించవలయునని కంకణము కట్టుకొనియున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు తాననభయము ప్రవేశకెట్టవలచిన గురుద్వారా రక్షింపు నిర్ణయము చేయులయుననియు, గురుద్వారాకృపాణ ఆంధోళముల సందర్భమున కార్యాచరణమునకు సంబంధించి ఖైదీలు విడుదల కావలసిన గాని బిల్లునిషయమై ఆలోచించుటకు కూడ పట్టలేదనియు గురుద్వారాసభుమువారు సంగతించుకొనియున్నాడు. ప్రభుత్వమువారితో గాని ఇరిరాముకులతో గాని బిల్లునిషయమై గురుద్వారాసభుమువారు ఎట్టి ఆలోచనలు చేయుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు త్వరలో తమ విధానమును మార్చుకొనని సభుమువారు కలయచున్నాడు. ఈ ఆహింసా సంగ్రామము కడపటివరకు జయప్రథముగ కొనసాగుచుండుటకు గొప్ప ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు.

వెళ్ల వరులబల్లె

గురుద్వారాసభుమువారు తొక వెళ్లవరులబల్లె కాయాడు చేయుచున్నాడు. వీరు నిల్లజుబ్బా నిల్లకలగుడ్డ పచ్చదట్టివరించి, ఎడమవయపున కృపాణముకుడిచేతియందు మత్తగంధము పుచ్చుకొని బాండువాద్యముతో వీరు కవాచుచేయుచున్నాడు. 17 వ తేదీ సాయంకాలమునకు 40 మంది వెళ్లవరులు జరియంగుచేరి యుండిరి అత్యంతము పవిత్రసరోవరము చుట్టును, స్వర్ణకేవాలయము చుట్టును ప్రదక్షిణము చేసి తిరుగ తమకాపు చేరి చున్నాడు. రెండురెండుమంది ఆరితేరిన భయకొల్పాచూలగు వయోవృద్ధులు ఇప్పుడు ఆహింసాసంగ్రామమునందు సయిబులగు చేరుట ఆకృత్యకరమగుచున్నది మగుటచే ప్రజలచేత ఆగిరిని మాయటవయ వచ్చుచున్నాడు. కొన్ని దినములలో వీరు గురుకాబాగునకు వెళ్లెదరు. విరోధాచరణసంగ్రామము నంద శక్తివంతపాలిట వ్యక్తమౌచునై న యావీరులు గురుకాబాగు నందు కొన్నిమంది పోలీసువారి చేతులలో కట్టిపోవలసిన విక్రయించెదమ. ఈమహాన్యురంగము కొన్ని దినములలో ప్రదర్శించును.

సిక్కుల పట్టుదలు

12-వ తేదీ మొదలు 17-వ తేదీవరకు 600 మంది ఆకాలిల కట్టెలు కొట్టుటకై గురుకాబాగునకు వందబడిరి. ప్రదినము నూరుమంది నిర్బంధింపబడిరి. 15-వ తేదీన నిర్బంధింపబడి వారిలో వృద్ధులనియు బాలులనియు 28 మంది విడుదల చేయబడిరి. మేము వృద్ధులు కామనియు 5 మందిగులబచ్చ మోగులచని, కొందరు, మేము బాహురము కామనియు, మాకు 1 తానమున్నదని కొందరు వాదించిరి. నిర్బంధింపబడిన ఆకాలిల సత్త్ర ఆకాలిల చెప్పిన పోలీసువారు వారిమొగముపై 2 దెబ్బ చేయుచునే యున్నాడు.

స్వామి శంకరాచార్యుల సాయభోజి.

శారదాపీఠ శంకరాచార్యుల స్వామివారు సాయవారు అత్యంత సరసము దర్బారు సాయమునకు వచ్చిరి. గురుద్వారా సభుకార్యాలయమునకు వెళ్లి ఆకాలిల ఉద్యమముపట్ల తమకుల సావధానతని తెలిపిరి.

గురుద్వారాసభుము వారు స్థాపించిన వైద్యశాలలందు పనిచేయుటకై నగరావస్థియందు ప్రవీణిగాంచిన ఇరుగుడాక్టరులను తీసి ముని వైద్యవిద్యార్థులను కలకత్తా నుండి మృతసమునకు పంపుచున్నామై స్వామిలవారు అధిక గురదధియ్యుకొని యుండిరి. ఆకాలిల స్వామి పట్ల మీ కృషిజ్ఞులై యున్నాడు. కడపిన సంవత్సరము దురుదైవములవారు కొందరు హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను పరరక్ష్యము పురికొల్ప వలయు నని ప్రయత్నించినపుడు స్వామి వారు స్వయముగ వచ్చి ముఖ్యమైన సగరములకు వెళ్లి తమ పక్షముల నాయకులను సందర్శించి హిందువుపామృతముమై స్థాపింపబడిరి.

మాప్రతినిధి స్వామివారిని సందర్శించుట
నెను 17 వ తేదీన స్వామివారిని సందర్శించ ఆకాలిల ఉద్యమవిషయమై కొన్నిప్రశ్నల నడిపితిని. వారిచ్చిన సమాధానము తీక్రింద వ్రాయబడినవి.
ప్రశ్న:— మీరు గురుకాబాగునకు వెళ్లియుంటిరా?
జవాబు:— అచ్చట బతుకంటుల కాలముండి ఇప్పుడే తిరిగి వచ్చుచున్నాము.
ప్ర:— పోలీసువారు మీ కట్టి ఆటంకముల వైదను కలుగజేసిరా?
జ:— ఆటంకములులేవు గాని ఉద్యానవనమును కేయముచూడగోరితిమి. అధికారు లేదో గొప్పరము నిచ్చిచివ్వును గ్రాయుచు వచ్చిమను అగ్గరు పండిరి. అందువల్ల మేము ఉద్యానవనములోనికి పోవ ఇచ్చి యింపలేదు.
ప్ర:— మీ రచట చూచిన విషయములను తెలుప ప్రార్థించుచున్నాను.
జ:— వివాహమునకు పోవువారివలె సంతోషముతో ఉత్సాహముతో గురుకాబాగునకు పోవుచున్నా ఆకాలిల గాఢమగు మతావేశము, అచంచలమగు భక్తి మాకు ఆకృత్యము గలుగజేసెను. వీరు ఉద్రేకము కలిగించు భక్తిరసపూరితము లగుకీర్తనలను పాడుచుండిరి. గురుద్వారాఉద్యమము విషయమై ఎట్టి

ప్రధాని ప్రసంగవిమర్శనము

అమీరాళీగారు ఖండించుట

అండను, ఆక్టోబరు 18:— ప్రధానిగారి ప్రసంగము సార్వభౌమని రాజ్యములం దున్న ముఖ్యములయందరివద్ద యముల నల్లకల్లోలమును నాకు చాలవెలుపు జనించుచున్నది. ఇంతకు ముందు భారతీయుల వృద్ధ యముల చగులతేదను తలంపున కాబోలు ప్రధాని యాకళిన ప్రసంగములం వెదజల్లిరి. గ్రీకులు చేసిన దోహము, పేరముల పట్ల వారిని విరవించువాక్యములందెని జూర్తిగారు : ల్లవైరి. పంతయో కాంతియు క్షయ్యనటించిన తురుష్కులకభినందించు లేరైరి. సాధారణాభ్యయందున్న వేగలో కూడ, అర్థముక్రమ ముగవ్యాలుగా నున్న సామాన్యమునకు తాము నాయకుల యని జూర్తిగా రెరింగియించుట- అని గౌ. సయ్యను అమీరాళీ గారు వాస్తవత్రిక కొక్కలేఖలో వాసిరి.

గ్లాడ్ స్టనుగారి ప్రభుత్వము

తనచర్యల సమర్థించుకొనుచు, ప్రభుత్వమువారి భక్తి విషయము అతిదు పల్కునని ప్రతాపము వేదించుచుండెను. సాధారణభోగినితోడనున్న మామీరుకుయందు వారుపర్యాయన చాలభాగము గడచిరి. ప్రాచ్యసమస్య విషయము తాము చాలబాధ్యులై యున్నాము." అని గ్లాడ్ స్టనుగారు తెల్పిరి.

భారతదేశప్రశంస

అండను, ఆక్టోబరు 18:— బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు

వారణాసివిశ్వవిద్యాలయము

భూవిరాళములు

వేత్త మూల్యాభివృద్ధిగారు వారిమేనల్లుం ద్రగుత్రికం దాసు కులసీదానుగార్లు అధవపక్షము నూరుమంది స్త్రీవిద్యా ధినులుండుటకు, వీలగు వసతిగృహముయొక్క నిర్మాణమునకును భోషణమునకును వారణాసి విశ్వవిద్యాలయమునకు 2 లక్షల రూప్యముల విరాళమొసగిరి.

బర్మా సంస్కరణములు

ఉభయకీర్తుల వాద ప్రతివాదములు.

పెగూ, తయెతిహా పట్టణములందు వచ్చెనునెలలో బర్మాసంఘములోని రెండుకక్షలవారి యొక్కసభలు జరుగును. అతివాదులు పూంగీలసాహాయ్యముతో శాసనసభల బహిష్కరింపనిశ్చయించిరి. జాతీయవాదులు శాసనసభలలో ప్రవేశించి జాతీయవిద్య, ఎక్స్టెన్సివిధానము బహిష్కార ప్రతిపాలనను తొలగించుట, ఉద్యోగములు బర్మాదేశస్థులకే యిచ్చుట, స్వహింసాలనము మొదలగు విషయముల గూర్చి పనిచేయుదురు

రైలులో ప్రత్యేకముగ పెట్టెలను వేయవచ్చునా?

బొంబయిమైకోర్టు తీర్పు

వేయవచ్చునని యిద్దరు జడ్జిలు, కూడదని ప్రధానవ్యా యాధిపతియు తీర్పుచేయటం.

ఇదివరలో రైల్వేలో కొన్ని జాతులకై పెట్టెలను ప్రత్యేకించవచ్చునా యను విషయమున బొంబాయి మైకోర్టు జడ్జిలకు భేదాభిప్రాయ మొదవెను. ప్రధానవ్యా యాధిపతి పెట్టెలను ప్రత్యేకించుట చెట్టివిరుద్ధ మనెను. జడ్జిరెంపు పెట్టెలను ప్రత్యేకించుట సరియగు ననెను. ఈభేదమునుగూర్చి విచారించిన మాజెజడ్జియగు జడ్జిహుర్లిస్ గారు రైల్వేకంవెనీలకు రైల్వేలో పెట్టెలను ప్రత్యేకించుటకు సాధారణాధికారము కలదని తీర్పు నిచ్చి కిందికోర్టు తీర్పును భామునజేసిరి.

మ. వ. నా. 1882. 1882. మేజిస్ట్రేటు కచ్చేరిలో పూర్వము హెడ్ గుమస్తాగానుండిన హీరంజీవ్ చాదరియను, యిదివరకు రెండుకేసులలో శిక్ష ననుభవించుచుండిన కండక్టర్ రిలేయను నతడును ఇమము వర్తకుడగు అజాదియా పాండ్యా యను నతడును, చాడీర్ యనునతడును వేలమువలన వచ్చిన మొత్తములో 1100 రూపల పహరించిరిని కేసు వేయ బడిరి. ప్రాసిక్యూషన్ వారు రిలేని తప తరపునాక్షిగా లైకొని యతనిపై కేసు నెత్తివైచిరి. చాడీర్ యనునతడు మొత్తములో కొన్ని వస్తుల కమ్మితేయుటకు తండ్రిము కేసునియు, తనకు 2000 రూపలు ముట్టెనియు రిలి సాక్ష్య మిచ్చెను. కేసు జరుగుచున్నది.

బందిపోటు దొంగలకు ఆయుధము

తొనగుట

ప్రకటనసంఘమువారి ప్రకటనము

చాల 2000 పోటు కేసులలో దొంగలకు చాటుగా ఆయుధముల నొసగుచుండినట్లు తెలిసినది. బట్టిపట్టి ఆలీఖూర్ బందిపోటు కేసులో కలకత్తా పోలీసుకాఫిలో పూర్వము సార్వంతుగా నుండిన బుమరీను నతడు దొంగల నాయకునికే రివాల్యూరు నొసగెనట. చాక్ వాషీఖూర్ బందిపోటులో క్రిష్ణుర రనునతడెప్పుడును తనలై నెన్ను సొందిన తుపాకీ దొంగల కిచ్చుచుండెనని విచారణలో తెలిసినది. కాబట్టి కనునతడు తనరెండుకా రెలులకుల తుపాకీని దొంగల కిచ్చెనట. బ్రాహ్మణ బాదియాబందిపోటులో దొంగలుబిష్ణురాలో నొక పెద్దనునున్నుని వద్దనుండికొన్న యొక లై సెన్ను తుపాకీ దొరకెను. ఆప్రదేశ మందున్న యొక జమీందారు దొంగ సొత్తులో భాగమున కా కించి దొంగలకు తూటాలను సవైకేసెనట. బంబయి బందిపోటులో కూడ దొంగసొత్తున కాకించి ఒక లై సెన్నుదాడు తన తుపాకీ దొంగలకిచ్చినట్లు తెలిసినది.

తాతాకంపెనిపై కేసు కొట్టివేయబడుట.

ఇండియన్ కంపెనీ ఆక్టు 181, 182 కేసులు ప్రకారము వాలాదారగు భావదానిగారు తాతాకంపెనిపై దెచ్చిన కేసులో కంపెనీతరపున వచ్చిన పెద్దపనుష్యుల సాక్ష్యమును స్మితి, నిజాంభాతానియమై గొప్ప ఆడిటరు ఫరీక్షజేసి యంగీకరించుటచే దానినంగీకరించి మనియు వ్యాజ్యకారణము లేదనియు కొల్లవారు తీర్పుసగిరి. వాదిబొప్పాక్షేమన వ్యాజ్యమువేసెనను కారణమున కొల్లవారు దయతో ఖర్చులనమోత చేతని నెత్తివై వేయవలసరైరి.

యానుఫ్ ఆలీ సీ. బీ. ఈ., వి.సి.యన్ బాల్కీగారు కొంత కాలము హైదరాబాదులో రెవిన్యూ మెంబరువని జేసి సీ ఆలీ యిమాంగారి రాజీనామా అనంతరము వేరొక పనికి నియోగించ బడిరి. అందుచే వారు రాజీనామా నిచ్చినారు.

కెడ్డర్ పూరు పడవల కేపులో బాల్మిక్ స్త్రీమరునకు చెందిన నావికుడు రైడిగనునతడు 14 వ తేదీని ఈతనొట్టుచు మునిగి చచ్చిపోయెను. పంచాయతీ దాఖలు మరణ మాకస్మిక మేయెనను ఒడలోనివారు అతనిని రక్షించుటకు తగిన యత్న మొనర్పలేదనియు, ఈతనొట్టుట ప్రమాదకరమని ఒడల వాండ్రకు తెలుప దగుననియు తీర్మానించిరి.

శ్రీల్లో జరుగబోవు స్త్రీటుకొన్నిలునభలో ఇండియాకుం ద్రికిని, రాజ్యప్రతినిధికిని ఇండియా ప్రభుత్వశాసనము ప్రకారము ఆర్థికపరిపాలన విషయములయందుగల యధికారములను విను ర్పించుటకు సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారిని కోరయ సర్దార్ నోగింద్రసింగు గారు తీర్మాన ముపపాదించుట.

వింట్స్టను ప్రభువుగౌరవ, సర్ మాస్కోర్టు బట్టకుగారు ను 17 వ తేదీ రాత్రి సవరివారులై ఆగా కేసిరి

దీపావళి పండుగ సమిపించుచున్నది (1)

కల్పితేని సకలం బంగారుచే తయారయి, కెంపులు చేర్చి కట్టు ఆనేక రతనములు గాజులు, గడి నున్నవి. ఒకసారి అర్చన యిచ్చిన కు చేయబడిన పండుకముల సాదా బడిన ఉంగరములు, యివిగాక యారము గొలుసులు కిరీటుగా వారెప్పుడును మాకే ఆర్జనయ్యురు

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుసామికెట్టి అండు కంపెనీ చగలవర్తకులయ్యచే నామజారు రోడ్డు, మదరాసు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయస్సైన పెద్దవారినరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు య్పా 1-4-0 1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినది. లక్షి సుఖింహతోవ్య సోమవారపేట, కూర్మజిల్లా. 2. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. పురుల దబముగల్గిన పంపకోరదను. చాలామాచాన్య, నిలస్తావారు, చిక్కోడి చెక్కగాన. 3. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల కష్టములకు, మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 నున్న వెంటి కే పంపకోరదను. ఎన్. ఆచ్యయ్య, న్యూ-లోమాన్దురు కిరిగవచ్చి, పింగునూరు. విద్యార్థులకు, వ్యాపకారులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంకీర్ణులకు, వారు, పిరు యననెల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి పొలిటికీ సంజీవని. 20 దినములకు సరిపోవు బేషధ నెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు. (రాంచి ఆఫీసు, నెం 381 తెలుగుకట్టిపిడి మద్రాసు. వి. పి. ఆఫీసు మద్రాసునండి కుంబుబద్ధ. పార్శ్వపు వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ అక్టోబరునెల 20-వ తేది

శుక్రవారము

సంస్కరణములపన

—:—:—

ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానమును విశదీకరించు మహాత్ముడు నుద్దేశము తమకు లేదని, ఇండియా రాజ్యాంగ కార్యదర్శి యగు పీలుప్రభువు గారు పర్యవేక్షించినట్లు, రూటరు డెలుపుచున్నాడు. పీలుప్రభువుగారిచ్చిన ఆభయమువలన, లాభము గలుగబోదు. మితవాదుల కయినను, విశ్వాసము తిరిగి యుద్భవింపజాలదు. లాయడు జార్జిగారి ఉక్కుచట్టపు ఉపన్యాసమునకు పిమ్మట, ఉపశమన పాత్రముల నెవ రెన్ని జెప్పిన నేమిఫలము? ప్రజాంగీకారముపై గాక, ఉక్కుచట్టముపై నాధార పడెడి సంస్కరణవిధానమువలన, జేశమున కేమి ప్రయోజనము గలదు? పీలుప్రభువుగారు మరియొక ఆధారమును ఏర్పరుప సంసిద్ధు లగుదురా? ఎన్నికదారుల పూర్వస్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుటకు, పీలుప్రభువుగారు సంసిద్ధులా? లేనియెడల లాయడు జార్జిగారివలె ఏరును తమ యిచ్చవచ్చిన వారు శాసనసభలో బ్రవేశింపనిచో సంస్కరణముల నూడబెరికెదరా? లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగమునకు వీరేమని యర్థము జెప్పెదరు? రీడింగు ప్రభువుగారు లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగమున కిరము జెప్ప యత్నించిరి. కాని వీరి సమాధానము ఏ పక్షమువారిని తృప్తిపరుపలేదు. నూతన సంస్కరణ విధానమును తాము పూర్తిగా కొనసాగించుచున్నట్లు, పీలుప్రభువుగారు బలికీరి. ఒక విధముగ నిది సత్యమే. ప్రజల కిచ్చిన నామమాత్రపు హక్కులను నిరుపయోగము గావించుటకు, సంస్కరణవిధానము పాలకులకు అవకాశ మిచ్చుచున్నది. అట్టి యవకాశమును పాలకులు పూర్తిగా నుపయోగించుచున్నారు. క్రొత్త ప్రెస్సుచట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకు సామాన్యశాసనసభవారంగీకరింప కున్నను, గవర్నరు జనరలుగారు తమ అసాధారణాధికారము నుపయోగించి, దానిని పునరుద్ధరించిరి. శాసనసభలు గావించెడి ముఖ్యమగు సలహాలు త్రొసివేయబడుచున్నవి. సివిల్ సర్వీసును శాశ్వతముగ నిలిపియుంచు. ప్రయత్నములకు పీలుప్రభువుగారు చేయూత నొసగుచున్నట్లు డెలియచున్నది. నేరముల విచారణలో భారతీయులకును యూరపీయులకును గల విభేదములను తొలగించు ప్రయత్నములను పీలుప్రభువుగారు విఫలము జేసినట్లు తెలియుచున్నది. నిర్బంధములను తొలగించుటగాని, రాజకీయ నిర్బంధములను విడుదలజేయు విషయమునగాని, శాసనసభలు జేసెడి తీర్మానములు కొరగాకున్నవి. శాసనసభలకు, వెనుకటికన్నను చేకూరిన ఎక్కుడు నిజాధికారము లేవియు గనుపింపవు. ఆర్థికములకును, ఆడంబరములకును మాత్రము కొడువ లేదు. స్వరాజ్యమునిచ్చుట మాట యటుండ, సామాన్య మానవ స్వాతంత్ర్యములనయినను రక్షించుటకు, శాసనసభలకు చేతనగుటలేదు. ఇట్టి స్థితిలో సంస్కరణములను సంపూర్ణముగ కొనసాగించుచున్నట్లు, పీలుప్రభువుగారు పలుకుట జూడ, అధికార నిరంకుశత్వము మిన్నంటుచున్నదనియు, నామమాత్రపు హక్కులునైతము నిష్ప

లములగుచున్నవనియు గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి సంస్కరణములున్నను, నూడినను విచారించువారుండరు. ఇటీవలి ప్రభుత్వచర్యలతో, మితవాదులకు నైతము కడపటిమాత్రం లంతరించినవి. సంస్కరణములను మరల త్వరలో పరీక్షించి, క్రొత్త ఏర్పాటులను సూచింపవలయునని, స్పష్టము జోగింద్రసింగుగారు రాబోవు షేటుకొన్నిసభలో తీర్మానము నుపపాదించెదరట. తీర్మానముల కెట్టి కొడువ గనుపింపదు. వీనిపర్యవసాన మెటులుండునో, తెలుపనక్కరలేదు. ఇట్టి శుష్కతీర్మానములవలన ప్రయోజనము లేదని, పీలుప్రభువుగారు డెలిపిన సంకతులు తేటపరుచుచున్నవి. హిందూజేశమునకు అధినివేశ రాజ్య స్వాతంత్ర్యమునేల బ్రసాదింపగూడదని, పీలుప్రభువుగారి నెవ్వరో యడిగిరట. సంస్కరణముల మొక్కను పెల్లగించుట కిది సమయమాయని, పీలుప్రభువుగారు రుద్రుగుచున్నారు. పీలుప్రభువుగారి దృష్టిలో నేటి సమయమో తెలియదు. సంస్కరణములనుగూర్చి మరల విచారించుటకు గడువు దినములోపల బ్రిటీషు అధికారులు పూనుకొనరనియు, స్వపరిపాలనాంతరములను నిర్ణయించుటకు హిందూజేశమున కధికార మొసగరనియు, వెనుకనే స్పష్టమయ్యెను. ఇంగ్లండు అనుగ్రహమును నమ్ముకుని సంస్కరణముల ద్వారా, స్వరాజ్యమును సంపాదించుట కల్పయనుటకు సందియము లేదు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గోరువారు, సంస్కరణముల నెంతకాల ముపయోగించినను, శాసనసభలలోజేరి కాలము నెంత వృధగావించినను లాభమిసుమంతయు గలుగబోదు. శాసనసభల ప్రయత్నమునిగియున్నవారు, కనులవిచ్చి ప్రపంచమును పరికించుటధర్మము. త్యజించిన సంస్కరణములను, శాసనసభలను మరల స్వీకరించుట, జాతియొక్క యధోగతికి నిదర్శనమగును. ఆర్యావర్తము నిట్టి మోహ మావరింపకుండుగాక!

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము :

శాసనోల్లంఘన సంఘనివేదికము

శాసనోల్లంఘనవిచారణసంఘపుసోర్తు అక్టోబరు. మాసము ఆఖరువరకు కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుల కందజేయుటకు వీలు లేదని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు డెలుపుచున్నారు. ఈ నివేదికను పరిశీలించుటకు తగు సావకాశ మున్నగాని, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిర్ధారణ జేయుటకు వీలుండదు. ఈ సందర్భములలో, కాంగ్రెసుసంఘసభను నవంబరు 10-వ తేదికి బదులు 20-వ తేదిన జరుపుటకు అధ్యక్షు లిష్టపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇందుకు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ్యు లొప్పుకొందురో లేదో తంతిమూలమున తెలుపవలయు నని నెహ్రూగారు గోరుచున్నారు. కాంగ్రెసుసంఘసభను నిలుపుటయే మంచిదని తోచుచున్నది. కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులకు తగినంత యవకాశ మున్నగాని, నివేదికపై తమ యభిప్రాయమును తెలుపజాలరు. కొంతకాల మాగిన మునిగిపోవునదియు గనుపింపదు. ప్రజలు నిర్వహింపవలసినధర్మ మేదియో స్పష్టముగ గనుపించుచున్నది. అలసభావముచే, వారు తమధర్మమును నిర్వహింపజాలక బోవుచో, కార్యక్రమములను మార్చినంత మాత్రముగ లిగిగడిలాభముండదు. కేవలము ఉద్దేశము నాశించెడి ఉద్యమము చిరకాలము నిలువజాలదు. స్వరాజ్యపాధనిర్మాణమునకు, భారతీయు లోరిమిత పాటుబడవలయును. నిర్మాణ సామర్థ్యమును త్యాగశక్తిని కనుపలుపవలయును. తాము అవలంబించిన డీక్షను పూర్తిజేయవలయును. నిర్మాణ

కార్యక్రమమును జయక్రమముగ నిర్వహింపఁ యును. కొలది కాలములో గయలో కాంగ్రెసు సభయే జరుగును. అప్పుడే, బాగుగ యోచించి దేశకర్తవ్యమును నిర్ణయింపవలగును. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము వారితరుణమున గావించెడి తీర్మానములు సలహాలుగ మాత్రము బనికవచ్చును. శాసనసభా ప్రవేశ సమస్యగూర్చి నిర్ణయించుటకు, శాసనోల్లంఘనసంఘము వారికి ప్రసక్తిగనుపింపదు. ఆవిషయము నెపుడు, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ధారణ జేయవలసిన అవసరములేదు. వీలయిన, మహాక సంవత్సరమునకు గాని, శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగవు. భారతీయు లీ సమయమున నూతన కార్యక్రమములగూర్చి ఆందోళనపడ నవసరములేదు. గాంధీమహాత్ముని యుద్ద్యమము సఫలమగుచున్నది. తురుష్క సమస్యపరిష్కార మగుచున్నది. ఆహింసాధర్మము అగ్నికరీక్షకుబాధ తన నిండుతేజమును పాంచాలభూమియందు ప్రరింపజేయుచున్నది. పంజాబు సమస్య పంజాబునో పరిష్కారమగుచున్నది. ఇంటియొక్క స్వరాజ్యము

పుష్పిపుష్టు జాన్మనుగారు మధుపాననిషేధముకొరకు జేసిన అఖండకృషిని, భారతీయు లెంతయు కొని యాడుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని శక్తివలన మద్యపాన నిషేధమునకు గలిగిన ప్రోత్సాహము నకు, జాన్మనుగారు రెంతయు సంతసించిరి. కొలంబో లో జరిగెడి ప్రయత్నములు సఫలమగుగాక! స్వార్థ పరులు, అక్రమలాభము చెడిపోవునని ఎంతగ విల పించినను, ఈ దురభ్యాసమునుండి ప్రజలెంతత్వ రలో విముక్తులయిన, వారికిని, వారికిదేశమునకును అంత శ్రేయస్కర మనుటకు సందియము లేదు.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవస్తుప్రదర్శనము

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనము వలన, హిందూ దేశమునకు గలిగెడి లాభ మేమియు లే దనియు, మీరు విక్రీలి హిందూదేశపు ముడి వస్తువులు బయటకుబోవుట కెక్కుడు వీలు ఏర్పడు ననియు, చెలిసిన విషయమే. ఈ ప్రదర్శనముతో జోక్యము కలుగజేసికొనవల దని, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభవా రిటీవల తీర్మానించి యుండిరి. ఆర్థికవిచారణ సంఘమువారు వాణిజ్యమునందు సామ్రాజ్యా భిమాన పద్ధతిని హిందూదేశమున బ్రవేశపెట్ట నలయు నని సూచించి యుండిరి. హిందూదేశ మునకు అధినివేశ రాజ్య స్వాతింత్ర్య మబ్బిన పిన్దుట, సామ్రాజ్యాభిమానమును గూర్చి యోచింపవచ్చు ను. అధినివేశ రాజ్యములలో నెక్కడను హిందూ దేశీయు లడుగిడుటకు వీలు లేకయుండ, మాతృ భూమియందు వారు పారితంత్ర్యము ననుభవించు చుండ, సామ్రాజ్యముపై నెట్టి యభిమానమును గన బరు ప గ ల రో యూహింప నశక్యము. సామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనమునందు హిందూదేశము పాల్గొనుటవలన, ఇతర భాగములవారికి లాభము గలిగినను, స్వలాభము గలుగబోదు. ఈ ప్రదర్శన సంఘమునందు, రాబట్టు డోనాల్డుగారు తమ సభ్యత్వమును చాలించుకొని రని, వార్తలు చెలుపు చున్నవి. ప్రదర్శన భవనములను నిర్మించుట కేమి, ప్రదర్శనమునకు విచ్చేయువారి కాహారపదార్థము లను సమకూర్చుటయుం దేమి, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య మున లభించెడి వస్తువులను మాత్రమే ఉపయోగింపవలయు నను కోర్కెను, ప్రదర్శనమువారు మూలద్రోయుటచే, డోనాల్డుగారు భాజీనామా నిచ్చిర. ఏ విధమున జూచినను, సామ్రాజ్య వస్తు ప్రదర్శనము వట్టి బూటకమని దేలుచున్నది.

ఐర్లెండు వ్యవహారము

ఫ్లేటుమెనుపత్రికకు జేరిన తంతివార్త నిజ మగుచో, డివెలరాగాదు తమ అపజయము నంగీ కరించుచున్నారు. ప్రత్యేక ప్రభుత్వమును కొన సాగించుట దుర్భరమనియు, ప్రజలలో నధిక సంఖ్యాకుల యంగీకారమును తాము జూపజాలమని యు, రెండు ప్రభుత్వములలో దేని నంగీకరింతురని ప్రజల నడిగిన రిపబ్లిక్కు ప్రభుత్వము మూలపడు ననియు, డివెలరాగారు సూచించిరట. డివెలరాగా రిప్పటికయినను, ఐరిషు ప్రభుత్వమునకు ప్రాతి కూల్యమును మానుకొని, అనవసర సంరంభమును విరమించుచో, ఐర్లెండున కెంతయో మేలొనర్చిన వారగుదురు. అంతఃకలహములు బెరుగుటవలన, క్రైస్తవకోటికే లాభ మగును. ఇంగ్లండునకును, ఐర్లెం డునకును సంధి గుదిరి, ఐరిషు ప్రభుత్వము స్థాపింప బడిన సమయమున, డివెలరాగారు తిరుగుబాటు గావించుటచే వ్యవహారము మొదటికి వచ్చెను. ఐర్లెండు తన నాయకులను కోల్పోవుట తలపించె ను. అంత రైవ్యమ్యముల వలన, ఎట్టి యుద్ధమ మయినను భగ్న మగును. డివెలరా పక్షమువారు, తాము జేసిన పొరబాటును గ్రహించి, ఐర్లెండు

దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడుట శ్రేయస్కరము. భావిపరిణామ మెటు లుండునో చూడవలయును.

లా, అర్డుల స్థితి

నిరాకరణావలంబులపై ఏదియో నొక నేరము మోపి శిక్షవిధించుట, ఆచారమగుచున్నది. ఎటుల నయినను, కసి దీర్చుకొనుటయేపనిగ పెట్టుకొనిన వారికి, సందు దొరకకబోవునా? పైజబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రిట్టుగా రివిషయమును తమ తీర్పులో నంగిక రింపవలసినవచ్చెను. సబుడివిజనల్ మేజిస్ట్రిట్టుగారు, నిరాకరణావలంబు నొకరిపై కొట్టిన నేరమునకు గాను విధించిన కఠినశిక్షను, వీరు తొలగించిరి. నేర మొక వేళ రుజువయినను, ముద్దయి నిరాకరణవాది గానిచో క్రింది మేజిస్ట్రిట్టుగా రింత దారుణశిక్ష విధించియుండరని, జిల్లా మేజిస్ట్రిట్టుగారు సూచిం చిరి. రాజకీయోద్దేశములను మనమున నిడుకొని, మేజిస్ట్రిట్టులు శిక్షలవిధించిన, వానిని తాము అం గీకరింపమని, జిల్లా మేజిస్ట్రిట్టుగారు మందలించు చున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములలోగూడ, నిట్టి నిదర్శ నము లనేకముల జూపవచ్చును.

అనవసరవ్యయము

సమీప ప్రాచ్య వ్యవహారసందర్భమున, ఇం గ్లండుజేసిన నౌకా, సైనికప్రయత్నముల నిమి త్తము దాదాపు 25 లక్షల సవరములు వ్యయ మయ్యెనని, సర్ ఇవాన్సుగారు నుడివీరి. ఇంతటి వ్యయము సలుపుట కవసరములేదని, ఇప్పుడు నెల్ల డియగుచున్నది. లాయడు జార్జిగారి తొందరబాటు ను, బాధ్యతగల వారైరును నిరసించుచున్నారు. ఫ్రెంచి, ఇటలీవారివలె, బ్రిటీషుమంత్రులును, తుర్కీతో సమరము సలుపుటకుగాక సమాధాన పడుటకు ప్రయత్నించినచో, ఇట్టి అనవసరవ్యయ మునకు చోటులేకుండెడిది. ఈ మాత్రము సామ్యు భిర్చుపెట్టుటవలన, ఇంకను గొప్పభిర్చు తగ్గినదని ఇవాన్సుగారు సమాధానము జెప్పుచున్నారు. కాని, ఇది నిస్సారమనుటకు సందియములేదు. నిజసంద ర్భము లీ సమాధానమున కనుగణముగ లేవని, గ్రహించుట సులభము.

జాత్రైక్యము.

ముల్తానులో నిటీవల జరిగిన అల్లరులలో మహమ్మదీయులు హిందువులపై నెనర్చిన దుండ గములను, సెంట్రలు కిలాఫాత్ సంఘమువారు సంపూర్ణముగ ఖండించుచు, తమ విచారమును సూచించుచున్నారు. ఇది ఎంతయు సమంజసముగ నున్నది. హిందువులును, మహమ్మదీయులును, దేశమునకు రెండు నేత్రముల బోలియుందురు. ఉధ యులును కలసి పనిచేయునపుడే, భారతమాతృ నిజ స్వరూపుము గోచరించును. దేశమునందు సాం ఘిక నైషమ్యములంతరించి జాత్రైక్యము బలపడిన కొలదియు స్వరాజ్యము చేరునకువచ్చును. కస్తూరి బాయి గాంధీగారు నుడివివలుట, నిరాకరణోద్య మము సఫలమగుటకు గాఢమగు ఆంతరంగిక సహ కారమత్యంతావశ్యకము. దీనిని పెంపొందించుటకు దేశీయులు యావచ్చుక్తిని వినియోగింతురు గాక.

బ్రిటీషు రైల్వే రేట్లు

జనవరి మాసారంభము నుండియు, బ్రిటీషు రైల్వే కంపెనీలు తమ రేట్లను తగ్గించు నని తెలియుచున్నది. రైల్వేరేట్లను హెచ్చు జేసిన కొలదియు, రాబడి యధికమగునను విష యము మిథ్యయని వారికి చెలసివచ్చినది. హిందూ దేశమునందును స్థితి ఇటులనేయున్నది. రైల్వేరేట్లను హెచ్చుజేసిన పిమ్మట, రాబడి తగ్గినది. హిందూ

దేశపు రైల్వేకంపెనీలు, ఇంగ్లండులోని రైల్వే కంపెనీల నూర్ణములను అనుకరించునేమో, చూడ వలయును.

పర్యవసానము

లాయడు జార్జిగారు తురుష్కులపై గురిపిం చిన నిరసనవాక్యములు మహమ్మదీయప్రపంచము నాగ్రహపూరితము గావించుచున్నవి. అ మీ రు ఆలీగారు లాయడు జార్జిగారి అన్యక్రప్రసంగమును ఖండించిరి. లాయడు జార్జిగారు నైచినపందెమును, తా మంగీకరించెదమని, సెంట్రలు కిలాఫాత్ సంఘమువారు తీర్మానించిరి. ముదానియూ ఒడం బడికయొక్క ఫలితమునంతను, లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగము పాడుచేసెను. ఇట్టి మంత్రితో ఇంగ్లండు ఎంతకాలము గడుపుకొనునో చూడవలయును.

లాయడు జార్జిగారి రాజీనామా

లాయడు జార్జిగారు తన పదవికి రాజీనామా ఇచ్చినటులు రెడింగు ప్రభువునకు చెలిపెను. ఈ రాజీనామా రాజ్యాంగ నాటక రంగమును మార్చగలదు. ఇంగ్లాండునందు క్రొత్త ఎన్నికలు నవంబరు మాసము నందు జరుగనున్నవి. ఏకత్వము నకు జయముగలుగ నున్నదియును చెప్పుటకు వీలు గలుగదు. మూర్ఖపు పట్టుపట్టిన సామ్రాజ్యపక్ష మునకు విజయము గలిగినను కలుగకపోయినను లా యడుజార్జిదేశ ప్రస్తుత మస్తమయమును బొందినది. అయిదేండుగ రాజ్యములను జాతులను నిచ్చనచ్చి నటు లాటబొమ్మలనువలె నన్యాయముగ నాడించిన లాయడుజార్జిగారి నిర్ణయము లోకశాంతికి గొంత దోడ్పడగలదు. తన స్నేహితులైన మోంటెగుగారు లాయడు జార్జిగారును లేని పరిపాలకవర్గమును రెడింగుప్రభువు సముతము వెంటనే వీసర్జించుట యనవసర మని రాజకీయపరిస్థితుల విషమస్థితి ఇంత వరకే విశదముచేసినది. కఠినాత్ములైన పీలు ప్రభువువర్గము చూపుచున్న యనజ్ఞతకు లాయడు జార్జి రాజీనామా తోడై రెడింగు ప్రభువర్గముని రాజీనామాయును నవశ్య మగుచున్నది. రాగల నాలుగు వారములందును రాజ్యాం గ వాతావరణమునం దేర్పడగల స్థితిగతులమీదను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యస్థితి యంతయును నాధారపడి యుండును. బ్రిటీషు ప్రజలు తమ ధర్మమును నిర్వహించుటకు భగవంతుడు దోడ్పడు గాత!

బెంగాలులో వటదలు

స్త్రీలును విద్యార్థులును చందాలు వసూలుచేయుట

ప్రభుత్వనివారక సంఘము 1 లక్ష రూపల వసూలు జేసి నది. కాని యీ మొత్తముచాలదు. కలకత్తా ఉత్తరభాగమున యవటదలు విద్యార్థులను ఇంటింటి చందాలు ప్రోగుజేయు చున్నారు. స్త్రీలుగూడ నింటింటికి దిగి చాలా సొమ్ము వసూలు చేసిరట.

అగ్ని ప్రమాదము

కలకత్తా మినర్వా నాట్యశాల దగ్గరమగుట కలకత్తాలో వీడన్ వీధిలోనున్న మినర్వా నాట్యశాల 18 వ తేదీ యుదయమున ధ్వంసమైయెను. శాశ్వతంబు నాటకము వేయుటకు ముందుగా తయారయియుండి, ఇంటికప్పు వైనుండి మంటలులేచుచుండ గాంచి నటకులుందరు వెంటపకిపోయి ప్రాణములదక్కిందికొనిరి. ఆచారము నొసగి వెంటనే ప్రైవేట్ గే డువారు నిప్పునార్పిరి కాసి, చాలభాగ మదివరకే కాలిపోవుటచే నాట్యశాల యావత్తు కూలిపోయెను. మూడులక్షల రూప్య ముల వస్తువయ్యెను. ఇకాన్సురెన్సు వలన గూడరాదుమియు రాదట. అగ్నికి కారణము తెలియదు. కాని ఎలక్ట్రిక్ (విద్యుచ్చక్తి సంబంధమగు) ఫ్యూస్ (తీగలు) కాలటచే అగ్ని రగు ల్కొనెనని సూచింపబడెను.

లాయడు జారిగారి రాజీనామా

జి

సింగ, అక్టోబరు, 20:— నిన్నటికేయి వైస్రాయిగారికి ప్రధానమంత్రిగారు ఇట్లు తంజినంపిరి:— శ్రీమద్భారీ ముని సార్వభౌమని పన్నుధికారి రాజీనామా నమోదుచేసి తమకు తెలియజేసినది. శ్రీమద్భారీగారు నన్ను సమయమున తామునాకోసంబడిన సహాయమునకయి తమకు నా యభివృద్ధినిమల తెల్పుకొనుచున్నాను.

విదేశ వార్తలు

సామీప్యప్రాయ సమావేశము

20వ తారీఖున నాయకులు గూడుట

ఆర్థిక సమస్య పరిష్కార పటిమలు

అక్టోబరు 17:—ఇటలీ, ఫ్రెంచి, అనుభవజ్ఞుల సమావేశమై కమ్యూనిస్టుల ఆర్థిక పరిస్థితుల నిర్ధారించుటకు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు ఒకసభ జరుపవలయునని తలచి, ఆయా ప్రభుత్వములవారికి తెలిపిన పత్రికలు వ్రాసినది. ఈసభ 20 అక్టోబరునాడు జరుగవలయును. ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధుల పంపుటకు తక్షణమే సమ్మతించిరి.

అక్టోబరు 18:—బెల్జియం సామ్రాజ్యపాలన సంఘ సభ్యుడగు కమాండరు సోగోరీగారిని ఇటలీవారు తమ ప్రతినిధిగా పేర్కొనిరి. విదేశాంగ కార్యాలయాధికారులను, వాణిజ్య సంఘాధికారులను, ఆంగ్లేయ ప్రతినిధులను సందర్శించునని తలచిన బెల్జియమునకు. నూతనసంధిప్రక్రమణ, స్వేచ్ఛసంధి ప్రక్రమణ నుండి యేయేయంకములు కాలానుకూలముగ జేర్చవచ్చునో జేర్చి, ప్రక్రమణ నకలు తయారుచేయుటకై అనుభవజ్ఞుల సమావేశ మగుచుండు.

ఫ్రెంచివారు యీ సమావేశ మాత్రమున మాత్రము సమ్మతించి, లండనునగరముకంటే పొలిసియనగరము బహు అనుకూలస్థానమని తలచుచున్నారని.

బ్రెటనునకు 2½ మిలియనులు ఖర్చు

మొన్నను జరిగిన ప్రాచ్యయధ్యయనము 2½ మిలియనుల పొండ్లు ఖర్చు అయినదని, యధ్యపంత్రిగారు సర్ లెమింగు వార్తించుటగారు తెల్పిరి

సంధిసభకు స్మిర్నా అనుకూలము

కాన్స్టాంటినోపొలు, అక్టోబరు 17:—సామీప్యప్రాయ సంధిసమావేశము స్మిర్నాయందు జరుగవలయునని జాతీయ సంఘమువారు తీర్మానించినది స్థానిక జాతీయ వార్తాపత్రికలు తెలుపుచున్నవి. స్మిర్నాలో సంధిసభ సమావేశమైన జాతీయ సంఘమునుండి సలహా తీసుకొనుటకు చాల అనుకూలముగనుండును గనుక స్మిర్నాలోనే సమావేశము జరుగవలయునని అమీద్ బేగారు ఆ వార్తాపత్రికా విలేఖరికి జెప్పిరి.

ముందు యొకరింబడికలు

ఇంతకుముందు టర్కీవా కోడిపోయినదియు, అప్పుడు జరిగిన సంఘటనల వర్తకు తెల్పుటకు వచ్చునన్న ప్రశ్నకు, యిప్పుడు టర్కీకి చేకూరిన విజయములన గతావధియములు గతము తెలియించి, అప్పటిసంధిపరతులు జరిగిరావలయు; నూతన సంధి ప్రక్రమణ నిర్మించబడ వలయుననియు, అమీద్ బేగారు తెల్పిరి.

సామీప్య ప్రాయ సమావేశము

నవంబరు 6 వ తారీఖు

ప్రొవిన్సు, అక్టోబరు 17:— సంధిసభ సమావేశపరతుల కాలక్రమణచేయబడదనియు కాంతి స్థాపనమానముననే సమావేశము జరుపవలయుననియు, ప్రాంతీక బోల్షెవికులు వార్తాపత్రికా విలేఖరి కోకరికి వ్రాసిరి.

సంధిసభ సమావేశము నవంబరు అరవితారీఖున జరుగవచ్చును.

ప్రాయశ్చయ

క్రైస్తవోద్యోగులు విరమించుటకు సంసిద్ధులై గ్రీకు ఆధికారమునుండి తమస్థులకు శ్రేణు వచ్చుచెప్పుటకు ప్రస్తుతము 9 మిలియనులవారి కవిమనము కృషిగలుపుచున్నామి. 8 వో 9 వో డెటాలియనులకుడ సహాయము చేస్తున్నది. సివిలియను ఉద్యోగులు తక్షణమే యాపొంతముల నుండి విరమించ వలయునని ఆరుతరపుచుండుటచే కొంచము

కష్టముగా నున్నది. ఈనెలలో గ్రీకులు విరమించ వలసియుండుటచే ఇరువురు ప్రయోగ సన్నాహములు సలప ప్రయోగగా నున్నది. గ్రీకులు కడలిపోయిన తరువాత ఫ్రెంచు ఒక నెలవరకు మిత్రమండలి స్వాధీకమందుండును. అప్పుడు సివిలియనుద్యోగులు ప్రయోగమునకుటకు కాకలసింత కాలముండును. బ్రిటిషు కమిషను వారలను, ఫ్రెంచ్ ద్యోగులను, సివిలియ ఆధికారుల సహాధాన పెట్టుచున్నాడు.

కాన్స్టాంటిన్ నోపొలు, అక్టోబరు 17:— ముంబై విధించిన పరికర ఆర్థిక నిష్కర్మము జరుగుచున్నది. శ్రేణు వైఖాబ్ లాకాకు గ్రీకులు వదలుదురు. వారి స్థానమును ఇటలీ వైఖులు తీసికొందురు. బ్రిటిషు వైఖులతో కలనలో ఏమీకాదు లోజోట్టునకువచ్చిరి. శ్రేణు చనుననుండి కొంత బ్రిటిషు వైఖులు రావచ్చును. ల్యూబర్క్స్, క్విటేషన్ లపుడే గ్రీకులు కడలిరి. ఏడియా నోపొలునకు ఫ్రెంచి వైఖులు శ్రేణు పోవుచును.

మార్చింగుటనుగారు సంతోషించుట

ముజేనియా సభయందు తీర్మానించినటుల అంతయు బాగుగనే కొన సాగుచున్నది. ఇరు దేశుల వారు తమ సమ్మతుల ప్రకారము ఏమియు చిత్తు లా లేవు. ప్రాచ్యప్రెసునందు 40 గ్రామములు నాశనమైనవి జాతీయవాదులు తెల్పిరి. కాని, బ్రిటిషు వైఖులు పరిశీలనగా అట్టి జేమియు జరిగియుండలేదు. లోరిన్ జాతీయవాద ప్రతినిధి బ్రిటిషువారి విమానమున పోయి పరిశీలనచేయును. అనివారించుటగానూ స్థానిక ప్రతికా విలేఖరితో జెప్పిరి.

ప్రాచ్యప్రెసు నాశనమైనదనిని పరిశీలించుట జాతీయవాద ప్రతినిధి యొకడును, తురుష్క వార్తాపత్రికా ప్రతినిధి యొకడును బ్రిటిషువారి విమానమున ప్రయాణము పోవుచున్నారని.

అమీదుఖిజాలు అభినందనములు

లండను, అక్టోబరు 17:— అమీదుఖిజాలుగారు యీ క్రింది ఆభినందనముల జాబ్బి సార్వభౌమమునకు బహు:— “కాంతి నిష్ఠాపించునము జేసివచ్చుచున్నామనియు సఫలములయ్యెను. మనయరువు రాజ్యములకును సభ్యులకుడిరినది. సంధిలంప బడినదిమొదలు తమ ప్రభుత్వమువారినుండి సహాయముపొందగలిగించిన భాగ్యముమాక బృజేసిండులకుతమ్యభినందించెది. ఈ సంధి ఫలములుగ మాదేశము సాభాగ్యవంతులముగను, కాంతియుతముగను పంపించినదియుననియు, మన ఇరువుర రాజ్యములు సభ్యమున కలంగవలయునని చేపుని ప్రార్థించెదను తమకు తమ ప్రజలకు సర్వేస్వము సాభాగ్యభివృద్ధుల ప్రసాదించుగాత.”

ఇందులకు బహుళగా జాబ్బి సార్వభౌమ డి క్రింది ఆభినందనపు వార్త తంతిమాలకము పంపుకొనిరి.

“నేను తమ యభినందనములకై నమస్కరించెద. తాము కోరికదెల్ల అగుగాకయని ప్రార్థించెద. ఇప్పుడందు స్వతంత్ర ఆరబ్బిరాజ్య కున్నది, ఆరాజ్యమునకును నా రాజ్యమునకును, చెలిమియుండవలయునని చేపుని ప్రార్థించెద.

క్రొత్త ఎన్నికలు

మంత్రులు జనవరిదాక కట్టిపెట్టుటకు యత్నించుట

లండను, అక్టోబరు 18:— రాజ్యాంగపరిస్థితులకు తటాకున మార్పు సంధించినదనియు, జనవరివరకు ఎన్నికల కట్టిపెట్టుటకు మంత్రింగులగమువారు సాహసించుచున్నారనియు, ఇది సఫలమగునా కాదాయను నంశము కన్నర్యేటిపు సమావేశమున పరిష్కార మగుననియు “డెయిలీ మైలు” పత్రిక తెలుపుచున్నది.

ఏప్రిలుదాక ఎన్నికలు లేవు

లండను అక్టోబరు 18:— వచ్చు ఏప్రిలువరకును ఎన్నికలు జరుగకుండుటకు ప్రయత్నమునకారణము లున్నదనియు, ఈ మంత్రింగులవారే పాలకులుగానుండిన వచ్చు వసంతియుతువు వేరేట నిన్ను చాలవరకు తగ్గించెదరనియు హామ్యిక్తునం దుప స్యనించుచు సర్ హెన్రీ బోగ్గెనుగారు తెల్పిరి.

చేంబర్లెనుపై నిరసనభావము

లండను, అక్టోబరు 18:— న్యాయశాస్త్ర యూనియన్ల సంఘము తరపున అభ్యర్థులు సర్ జార్జి యంగరుగారు చేయింపబడిన నుదయించిన నిరసనభావమును వెల్లడిజేయుటకు ఒక ఆకరణభావనానించుటకు నిర్ణయించుకొనిరి. ఈవార్త చాల హతాభుగా వచ్చినందున కన్నర్యేటిపుమంత్రులు మంత్రింగు సమావేశమున కాహ్వానింపబడిరి.

కొయలిపను నిలుచును. ప్రధానిసమ్యక్ము

లండను, అక్టోబరు 17:—లాయడుజార్జి గారు కొయలిపను లిబరలు ప్రతినిధులకు వ్యవస్థించుచు, ప్రభుత్వమువారు చేయ నున్న మార్పాభివృద్ధుల గూర్చి చెప్పెను. 19 వ తారీఖునాడు ఇరుగున్న యూనియన్ల మిత్రులనుండే మార్పాభివృద్ధిని దనియు, కొయలిపనుండవలయునను చేంబర్లెనాదమునయూని యన్యాయ ఆమోదించిన కొయలిపను ప్రభుత్వము ఆధికారమునకే యుండి ఎన్నికలు జరుగ వలసమందుననియు, ఆమోదించుట న్న చేంబర్లెనుగారును కొయలిపను కన్నర్యేటిపు మంత్రులును, రాజీనామా లిఖ్యులసి యుండుననియు, వారితోతాము (లాయడుజార్జి) రాజీనామా లిఖ్యులయుననియు, అప్పుడు ఇండి పెండెంటు కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వము కై వసము జేసికొనవల యుననియు ఆతడు నివేదించెను. అనగా ఎట్లున్నను ఎన్నికలు త్వరలో జరుగ వలయు ననియు, ఏ ప్రభుత్వ మైన నింత ప్రయత్నికోదాఖిప్రాయముల చెదిరించి పాలింపబాల దనియు గూడ నాతడు తెల్పెను. ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న అభివృద్ధి కరములగు మార్పులపట్ల తాను ప్రజలకు విజ్ఞప్తిల బంపుకొని ఆధిక సంఖ్యకుల నోట్లు బడయుగలుగునని యాతడు నమ్మకముగ వక్కా వించెను.

కార్మికుల ఎన్నికలు గెల్తురా?

ప్రాతప్రార్థనకు భయము

లండను, అక్టోబరు 17:—ఎన్నికలందు కార్మికుల ఆధిక సంఖ్యకులై గెలుపొంద గలచేమో అని ప్రతివాదులు భయ పడుచున్నారు. కేవలము ప్రచారకాభ్యర్థులు జయముందు కాల మున్నంత మైదని మైప్పుపత్రిక తెలుపుచున్నది. జయముందు టకు కార్మికులు చాల కష్టపడుచున్నారు. క్రొత్త ఎన్నికలకు మృదయపూర్వకస్వాగత మియ్యుచున్నారు. 400 మంది ఆభ్యర్థుల వారు నియోజింపబడ్డారు. ఇప్పుడు కామన్సు సభలోనున్న 76 ప్రతినిధులు నిరముగ కార్మికస్వభావ వాత యుండునని కూక పార్టీ నాయకులు తలచుచున్నారు.

1918 సంవత్సరము ఎన్నికలందు కాలమిలియను నోట్లు కార్మికులపక్ష ముపయోగించబడియుండెను. మొన్న ఎన్నికల యందు ఆధిమిలియను నోట్లు సంపాదించి యుండిరి. ఇదేసంఖ వా రభివృద్ధి జేచిన ప్రాత పార్టీలవారు భయపడవలసిందే. 50 ఆభ్యర్థుల నియోజింపబడు ఇండి పెండెంటు లేబరులు సిద్ధపడి యున్నారు.

ప్రేమావర్ణుల విచారణ

చేంబర్లెను గారు కొయలిపను నామోదించుమని చెప్పినవాడ నును నిరసించవలయుననియు, కొయలిపను ప్రజలలో అపవద్య కము నాపాదించుకొనినదనియు, కేవలము బోల్షివిజ్మభయము చూపెట్టి కార్మికులపట్ల విరోధము కల్పించి కొయలిపను ప్రభుత్వ మెన్నగవల దెననియు, కార్మికులలో ఆశేషము సదభిప్రాయమున, జేబాభిమానులును గలరనియు, కొయలిపను సరితరీక వలయును, యూనియన్లముల స్వతంత్రత జేకోవలెనని సారి నుబట్టి ప్రభువుగారు హెచ్చరింపట గృహమున యూనియన్ల ప్రైవేటుపక్షమున ఉపస్థానించెను.

ప్రధాని లీమన్లం దుపస్థానించుట

లాయడుజార్జి ప్రధాన మంత్రిగారు అక్టోబరు 21-వ తారీఖునాడు తమచర్య వక్కా నున్నదని ప్రజలకు తెలియ జేయుటకై లీమన్లగరమున నుపస్థానించుట.

రాబర్టు సాండ్సర్న రాజీనామా

లండను, అక్టోబరు 18:— బ్రిటిషుటలనం, హో సమావేశమునందు ప్రసంగవశమున తాము యాధ్యాంగపకార్యరస్య పదవికి రాజీనామాయె సంకల్పించియు, ప్రభుత్వము వారు గురు వారమువర కేలాటిచర్య తీసుకొనవలసినదనియు, వచ్చు ఎన్నికలలో కన్నర్యేటిపు అభ్యర్థిగ నిలువబోవుచున్నా ననియు జెప్పిరి.

హార్మనువర్తు రాజీయరంగమునుండి విరమించుట

లండను, అక్టోబరు 18:—తాము వచ్చు ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగ నిలువమనియు, యవకులకు స్థానము నిర్మించద చితియనియు, తనమండలపు ప్రజలకు సిస్సెలు హార్మనువర్తు గ తెలియజెప్పిరి. తాము లాయడు జార్జిగారి భర్త మామోదించు మి కూడ నివేదించిరి.

దీనిని ప్రభుత్వమువారు ఒక రాజకీయసమన్వయ కమిటీగా మారుచున్నారు. కావున ఈ కమిటీయందు ముఖ్యమంత్రి పదవియందు ప్రభుత్వమువారికి నాటకమును జరుపుట లేదు కారణము కనబడుటలేదు.

ఆకాలీను ప్రభుత్వమువారిపక్షముచేరి గురుద్వారాల్లను ఆమోదించిన, ఆకాలీనులకు క్షమించుట తరువాత అంతమొందును. స్వల్పదేవాలయపు బీకములగానూ, కృపానిష్ఠాధిపతులు, గురుకాబాగు భక్తవారము ఇవన్నియు వేరువేరు చిహ్నములే కాని రోగముమాత్రము యొకటి.

ప్ర:- ఆకాలీకర్షణపు భావిదశ ఎట్లుండునని విచారించుచున్నావ?

జ:- వైతికముగా ఆలోచించినను, భక్తవారముగ ఆలోచించినను ఆకాలీల మహావిజయము నూతనశక్తమును ప్రారంభించును. ఆకాలీసంఖ్య స్వల్పము. భారతయొద్ద పీఠులలో ముఖ్యులగు పీఠ అలసిపోయెదనని భావోద్వేగమునకు రావచ్చు. కామదశయందు పీఠ గుర్తింపును తోడ్పడవలసి యేమోనని కొందరు భయపడుచున్నారు. అయినను శాస్త్రవంతులగు ఆకాలీనులకు క్షమించిన ఆహింసాపాత్ర నిగ్రహము వృథాగా జాలదు. హిందువులను మహామృతీయులను మరీ ఇతర సంఘముల వారిని పీడితదర్శమును పాపరహితమునందగలదు. ఆకాలీను ఆలసిపోయి యాధర్మ సర్వమును విరమించుకొనవలసిన ఆకస్మాత్పర్యవసానమును ఈ ఉద్యమము సాక్షాత్పాదకృత్యముగ నుండుటకు ఒకటి యావద్భారతీయోద్వేగముగ మార్గదర్శకము యథార్థము.

ప్ర:- మిగిలినదర్శమున ఇచ్చి సంక్షేమమిది? జ:- వెనుకటి ప్రభుత్వమున కడపటిభారమే మానందేశము..... (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

స్వామి విశ్వానంద

స్వామి విశ్వానందగారు ఆహ్వానమునందు నిర్బంధించి 11-వ తేది ముల్తానుకు తిరిగిపోయిరి.

124 ఎ, 158 కెక్కుల ననుసరించి తెంగాలునండి పీఠ వారంటు వచ్చియున్నది. కేసు విచారణ 12-వ తేది ప్రారంభింపబడెను. 13-వ తేది 4 తీర్పు తీర్చబడునని మాజిస్ట్రేటు చెప్పెను.

శిక్షలు

11-వ తేదిన నిర్బంధింపబడినవారు మండి ఆకాలీ కేసుల విచారణ 18-వ తేదిన ఆహ్వానమున జరిగెను. 27 మంది నిడుదల చేయబడిరి. 145-వ కెక్కును అనుసరించి 78 మందికి 2 సంవత్సరములు 1-వ కెక్కు నూరు మువ్వములు జరిమాన నిధింపబడెను.

ఆకాలీ ఉద్యమము విషయమై ఉపన్యాస మిచ్చినందులకు గుర్తింపుగా వాస్తవ్యులగు ఆహ్వానింతు అను 19 సంవత్సరముల వయసు కల ప్రచారకుడు 18-వ తేదిన నిర్బంధింపబడెను.

19-వ తేదిన జరగల నూరు మండి ఆకాలీను నిర్బంధింపబడిరి.

బహిరంగశబ్ద

18-వ తేది పాయంకాలము 8 గంటలకు జరిగిన స్వామి శంకరాచార్యుల కార్యదర్శియగు శిష్యుర శ్రీగారు ముల్తానుకు వాయకుల ఉపక్షముల ననుసరించి అందరు భిక్షు భరించవలయు ననియు, స్వాధీత్యాగము ప్రకటించిపో స్వరాజ్యము పొందుట దుర్లభమనియు స్వరాజ్యము మనము పొందవలదనకు ఉద్దేశముతో గాంధీయవాదులకు నిర్బంధింపబడెననియు చెప్పెను.

మది వేలమంది శ్రావీకుల వర్షాటచేయుట

మది వేలమంది ఆకాలీశ్రావీకుల నుండుటకు తడవినాములు చేసియున్నామని ప్రభుత్వమువారు స్థానికాధికారులకు సమాచారము పంపియున్నది తెలియుచున్నది.

‘వయనియరు’ అసత్యపువ్రాతలు

గురుద్వారసంఘమువారు వైతికలయందు రాజకీయము పురికొల్పు చేయుచున్నారని పయనియరుపత్రిక ఇటీవల ప్రకటించియుండెను. ఈ వార్తకుం దెట్టివత్తయు లేదని గురుద్వార సంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఆజ్ఞోల్లంఘనవిచారణసంఘ నివేదికము

పండిత మోతీలాలు నైహూగారి ప్రకటన

యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘపు కార్యదర్శి యగు పండిత మోతీలాలు నైహూగారి క్రింది ప్రకటనమును గావించుచున్నారు.

ఆజ్ఞోల్లంఘన కవచబిహీన ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణసంఘమువారి నివేదికమును యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘములకు పంపుటకు పిలువబడినది తెలుపుచున్నాను. నివేదికము దెబ్బదిగ నుండుటచేతను అనుబంధములు అధికముగ నుండుటచేతను అచ్చుపని తలస్యమగుచున్నది. నామొక్క కుటుంబమునందు కొందరు ఆస్వస్థులైయుండుటను, అనాస్థిమనుసభ్యులందరు కలసి ఆలోచించవలసియుండుటకూడ యీ అలస్యమునకు కారణములు గనవచ్చు. ఇట్టి పరిస్థితులలో నరంబరు 10 వ తేదిన యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘసభను జరిపిన సభ్యులకు ఆక్షేపణయుండునా తెలుపవలయునని కాంగ్రెసు ఆధ్యక్షులు కోరుచున్నారు. సభ్యులకు ఆక్షేపణలను సభను 20 తేది జరుపుట కధ్యక్షుల కెట్టి ఆక్షేపణలేదు. ఈ విషయమై తమ అభిప్రాయములను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు తలచివ్వరా తమ అభిప్రాయములను తెలియజేయవలయునని కోరుచున్నాను.

ఆంధ్ర దేశము

నూచిపేడు పిట్టెలింగు భయపడిలు

నేటిదినము కడలూరునుండి చెన్నపురికి వచ్చుట

పిట్టెలింగు సందర్శమున 9 మాసమున క్షయపొందిన నూచిపేడువాస్తవ్యులగు తిరువర్తి రంగయ్య భటికొండోజి, వల్లూరు వెంకట శ్రీరామరావుగారు నిన్నటి దినము కడలూరు వారి లాగ్యనామనండి విడుదలచేయబడిరి. పీఠ కోతకాలము రాజమహేంద్రవరమునందుండి మిగిలిన నెలలు కడలూరునందు జరిగిరి. వెంకట శ్రీరామరావుగారు తిప్పిమిగిలిన మువ్వలు నేటి దినము మాకార్యాలయమునకు వచ్చి చేరిరి. పిరందరు ఆరోగ్యముతో ఉత్సాహముతో నున్నారు.

బెజవాడ ప్రత్యేకాధికారుల దౌర్జన్యము

గంపలగూడెం కుమారరాజు, ఇతరులు ఎక్సెసు చేయుటకు

గంపలగూడెం కుమారరాజు పోలీసువారి జయించారు. మరొకరినకు కంపలగూడెం పోలీసులు పుచ్చుకొని బెజవాడనుండి ప్రయాణమైరి. రెండవరిగతిపైటలో కూర్చుండిరి. ఆపైటలో కూర్చుండగాడ దివియు వేరుపెట్టిలో కూర్చుంటున్న ననియు ప్రేమనుమాప్తుల చెప్పెను. టిక్కెట్లు కెక్కురు నడిగి ఆనెట్టియందు కూర్చుంటిమనియు, పెట్టెలో చేతుమనియు ప్రయాణికులు చెప్పిరి. ప్రేమనుమాప్తుల గాడ్తో చెప్పెను. బండికదలికయెను. మదిర ప్రేమనుమాప్తు పీరుడిరి. గాడ్ ప్రేమనుమాప్తుకు రిపోర్టుచేయగ కిక్కిరింపుట పడితెలు అదనపు చార్జీకట్టలయ్యెనని ప్రేమనుమాప్తుల చెప్పెను. ప్రయాణికులు కట్టెయందు పీఠపోతకవారి వశము చేయబడినయియు చారివిషయమై మరల వినియు తెలియకున్న వనియు ఒక శతభుక్తుకు వ్రాయుచున్నాడు.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి లెంతివార్త

ముల్తానునుండి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘపు కార్యదర్శి మోతీలాలు కంఠివార్త పంపుచున్నారు.

ఆజ్ఞోల్లంఘనవిచారణ సంఘమువారి నివేదికమును నెలాఖరులోగ పంపుటకు పిలువబడిన యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభను 20-వ తేది జరుపుటకు అధ్యక్షుల కెట్టి ఆక్షేపణయు లేదని పండిత మోతీలాలు నైహూగారి అభిప్రాయ ప్రకటించుచున్నారు. యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులందరు యీ విషయమై తమ అభిప్రాయములను పండిత నైహూగారికి తెలుప ప్రార్థింతులు.

గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యము

కడపిన బుధవారము గాంధీసతీమణి జమనలాలు బహుజుగారు మరణించారు. కారాగృహమునకు వెళ్లి మహాత్ముని సందర్శించిరి. మహాత్ముడు ఆరోగ్యముతో కులాసాగ నున్నారు. దినము 8 గంటలకాలము ప్రశ్నలకు యిచ్చుచేసి ఏమిటచేయును మరియు మూడుగంటలకాలము నడువను. మహాత్ముడు అధికముగ పుస్తకములు చదువుచున్నానుగాని ఏమియు వ్రాయుటలేదు. రాత్రిపూట ఇంకను మహాత్మునకు అధికారులు దీప మిచ్చుటలేదు. (మంగుఇండియా)

పంజాబు శాసనసభ

శిర్కానములు

పంజాబు శాసనసభ సమావేశము యీనెల 30 వ తేది జరుగును. గురుద్వారబిల్లును ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశ పెట్టెదరు. మహాత్మునకు ప్రపంచ సంఘమునకు కలిగిన భేదములను అంతమొందించుటకై 5 మంది సిక్కుసభ్యుల నొకసంఘముగా నేర్పించవలయుననియు గురుకాబాగు సంక్షేపము సందర్భమున నిర్బంధింపబడిన వైతిక విరుదల చేయవలయుననియు సర్దారు దిశబ్దకంఠుగారు శిర్కానముల నుపపాదించెదరు. మాల్దాను అల్లరుల సందర్భమున పోలీసుప్రవర్తనమును పరిశీలించుటకై ఒక విచారణసంఘ మేర్పరచవలయు నని వేరొకసభ్యు నొక శిర్కాన ముపపాదించును.

18-వ ఆక్టోబరు తేదిన రాంపూర్ నవాబుగారు సర్ హోగ్గెట్టు బట్టుగారికి విందుకొనకు సందర్శమున సర్ బట్లర్ గారు హిందూదేశమునకు తేసిన నేక నష్టదీయించు వారి గుణగణములనెంతో ప్రశంసించిరి. సర్ బట్లరుగారు నవాబుగారు యధ్యమయమునను సహాయ నిరాకరణోద్యమము చేలచెగు సమయమునను ప్రభుత్వమువారు గావించిన నేక నష్టదీయి వారి ప్రవాసురంజక పరిపాలనమును, కళాభిమానమును పొడిరి.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILLS LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutta and Co. 172, Bow Bazar Street, CALCUTTA

వనోపధిసరస్వరిల్లా

కృషీసతత పోగొట్టి రక్తమును పశుకుద్రము చేయుట అందు చేరన్నిక గాంచినది ఖర 1-10-0 ఇండియా సిల్కాకనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖచ్చ) ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్ నెం 144 ఘననవాడి, బొంబాయి

“తేలుగు సంతి ప్రతేఖనము”

మీరు ఇల్లకదలకనే తేలుగు మార్పుచేయు నేర్పుకొని భావనచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. “వనోపధి క్షన్ను నిమిత్త మకాబిళ్ల వండించండి!” (13) ఇక ఫల్గూన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

(873) “కాంతామదహరణి”

అనుయాయని వైది కాశ్రుప్రకారము రియాయెన, ఇల్లకదలకనే దివ్యమైన లేవ్యము. దీనిని శివించుటచే, నిశ్చక్తున, లేవనకై తీరండుట, స్వప్నమందు స్థలము, అంతిలో క్రుస్థలము, కాల్చుచేయు లాగుట, పోగొట్టి నిర్భయకాన శుభము నిచ్చును. నీ గృహముందు యేల సిగ్గు పడెదవు! దీనిని శివించి స్వప్నముఖములను పొందుము. పథ్యములేదు. ఉదీతచేసి చూచిన మీకే తెలియదు. కల 1 డబ్బు 4-0-0 ఆంధ్రపత్రికా చదువరులకు రూ 3-0-0 మాత్రమే.

తామరమందు:- గజ తామర, గజచర్మము, తామరలత 6 అపాలు తపాలాబిల్లు పంపిన ఉచితము. అమెఘము

డి. రెడ్డి అందు కంపెనీ, గోపాలపురం, కర్తవ్యం పోస్టు (గోపానకల్లా)

వరకవిషయములు

మృదాను - మారకపు రేకు.

(142) తిరువల్లిక్కణి, మద్రాసు.

బెజవాడ } డి. వి. హనుమంతరావు,
14-10-22. } ఛేక్ మెన్, మునిసిపల్ కాన్స్టేబుల్.

విలేఖకులకు సూచన

(ప్రకటింపబడని వ్యాసములు తిరిగి పంపబడవు.)

చెట్లగియు కామదాసుడు, మ. సీ. ద. ల. స. కొ. ను.
నూ. సో:—ప్రకటింపబాలము.

అం|| ప|| స||

వృత్తాంతలేఖలు

గౌతమీ గ్రంథాలయము, రాజమహేంద్రవరము

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

గౌతమీ గ్రంథాలయమున 21-10-22 శనివారము సాయంత్రము 5½ గంటలకు శ్రీ చింతామణి నాటకకాలలా నొకపుర మహాజనసభ జరుగును. అందు శ్రీముత భూపతిరాజ వెంకటపతిరాజు, యం. యల్. ఎ. గాట “వలసరాజ్యములలో భారతీయులు” అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యసించును. దివాన్ బహదూరు హెచ్చర్ల రామచంద్రరావుగారు అధ్యక్షత వహించును.

తిరుపతి.

(ఒక విలేఖనునుండి)

ఒక వింతవర్త.

అబ్దుల్ సత్తారు సాహేబుగారు కిలాఫత్ కమిటీ (సెసి డెంటు)గా నుండిరి. సాధారణముగా జాతీయవిషయములందు పాల్గొనుచుందురు. గొప్పగుర్తులు, ఈదీపావళిపండుగకు వందు వస్తువులను విక్రయించుటకు లైసెన్సుకు (జాసికో)గా కలె క్టరువారు పురములో నితరగుర్తులకు లైసెన్సుఇచ్చి వీరిని మూత్రము తయారినచ్చి చూడవలెనని యుత్తరవుచేసిరి. ఇందుకు కారణము చెప్ప నక్కఱలేదు కాని వీరు కలెక్టరుగారిని ఖర్చు నమాచి లైసెన్సు పడయవలసిన జరూరి తనకు లేదని తలంచి మానుకొనిరి.

‘మీటరు’ కాటకము.

ఇదివఱకు తిరుపతి నీటికి అల్లాడినదిలేదు. కాని కాలవల మున నీటికి కట్టముగా నున్నది. నెక్కెళ్ళలములకంటె ఈయూరు మేలుగనుక చింతింపబడలేదు కాని దేవుని కార్య మటుండ మా మునిసిపాలిటీవారు ప్రజల కొక ప్రభుమైనీడు చేసియున్నారు. కాలాను సారము మేధా స్వభావము మారుచుండునట్లు ఒకప్పుడు మీటరు ప్రవేశ పెట్టుటకు మునిసిపల్ కమ్యూనిటీ అంగీకరించిరి. ప్రజలను నీటి కలవుకు తాళలేక మీటరు పెట్టికొని కొళాయిలు ఉంచు కొనిరి. కాని వారికయిన క్యూములు జూచి యిమ్మీటరు వలదని మొరపెట్టుచున్నారు. మునిసిపల్ కమ్యూనిటీ కొందఱు మంత్రి గారిని దర్శించి యీకట్టము తీర్చుటకు తిరుపతికి దణుచేయవల యునని విన్నవించుకొనిరి.

బాటలు

ఈ మునిసిపాలిటీ కేవలము ధనము లేనిదని చేరు. ఇప్పు డు యాత్రీకులపన్ను మనూలగుచున్నది కనుక నింకమిద నై నను బాటలు, కాలాను వర్తెరాల చక్కపెట్టినట్లయితే ప్రజ లకు అరికాళ్ళమంటలు తగ్గి చుర్రావనలు తొళిగి ఒకవిధమైన నుఖము చేకూరగలదు.

ఖద్దరు

ఖద్దరుఅంగళ్లు మిక్కిలి తక్కువ. గాంధీ విద్యాలయ ములో తప్ప నూలువడుటకు, బట్టలునేయుట ఇతరత్ర విశేష ముగా నే న్నఈవిషయమై కాంగ్రెసు కమిటీవారును పురప్రజ లు నెక్కువ క్రద్ధ పూనవలసియున్నది. జనులయందు ఆర్థిక జాతీయవిషయములందు ఎంతయు సుత్సాహము కలదు కాని ఖాందంజవేయువారు కొలది గనుక ఆయుత్సాహమును తగిన దారిని ఉపయోగింపవలసిన భారము కాంగ్రెసు కమిటీవారిదిగా నున్నది.

ఖద్దరుసంత

శ్రీ టి. యల్. కద్దనాభయ్యగారు గంకకు చేయూర నుండి ఆయాత్రముగా జరుపుచున్నారు.

విద్యార్థి వేతన

ఈవిద్యార్థి వేతనము బాపట్ల, తనాలి, చెన్నై, గంటూ రు, పాన్నూరు, నర్సారావుపేట, బెజవాడ, బ.దరు, నూజి వీడు హైస్కూళ్లనుండి ఇంజనీర్ మిడియేటుకు అర్హతసంపా దించిన విద్యార్థుల కియ్యబడును. నెల 1 కి 8 రూ. చొప్పు ఇంజనీ రుమిడియేటుపరీక్ష జరుపుకొనటకు సహాయము గావించుదును. అరవైలంపగు గ్రంథులు మున్నగు అరుల పోటీలో ప్రభువుముగా గెల్చినవారి కీవిద్యార్థి వేతన మియ్యబడును. ఈ ఆటల పోటీ పరీక్ష 28 అక్టోబరు లేదని బాపట్లలో జరుగును. దరఖాస్తులు 26 అక్టోబరు లేదీలోగా బాపట్ల హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు గారికి పంపవలెను.

ఏలూరు

(స్వకీయవిలేఖనుండి)

గడ్డివాహనము కేసు

అక్టోబరు 17:— సుబ్బోర్డు అమీనాలు గడ్డివాహనము నూరేగించుచుండగా, యీ పట్టణ అసభ్యులువారును కొందరు సజరు యుక్తివమును బలాత్కారముగ వాటివేసి, భగ్నము గావించిరిని తేబడినకమిషన్ కేసుయొక్క మూలము మేజిస్ట్రేటు చార్జివార్డులో విచారణజరుగుచున్నది. ఈ కుభ్యనే ఫిర్యా దిగా, ఒకరిద్దరు సాక్షులు విచారించబడిరి. ఫిర్యాదీపక్షమున చాలామంది సాక్షులకలరని తెలియుచున్నది.

మామూలు ప్రకారము ఈ సంవత్సరమునూడ దసరా పండుగలో గడ్డివాహన ఉత్సవము జరుపబడినది.

రాకణ వాహనము.

మా దూరగాయ వర్తకులు ప్రతి సంవత్సరమును మహిసా నుర మర్చిని రాకణవాహనమునై దసరాపండుగలో నూరేం చుట ఆచారమైనది. మామూలు ప్రకారము సదరు యుత్సవమును నీ సంవత్సరము మిగుల జయభద్రముగ కొనసాగించిరి. సుబ్బోర్డు అమీనాలు గడ్డివాహన ఉత్సవమునందు బోగము మేళమును పెట్టిరి. మా దూరగాయ వర్తకులు మహాత్ముని ఆజ్ఞాను సారము బోగము మేళముపెట్టక, మంగళ తూరములు మొదలుగాగల సుమస్త వాద్యములతో ఉత్సవము గావించిరి. సదరు వాహనము దేశ నాయకుల పతములతో నలంకరింప బడుటచే, మాషరుల డెండములు ఆనందాన్ని నోలబడినవి.

గొప్ప ప్రమాదము

మా పట్టణము నందలి బాణా సంచా కార్ఖానా ఆకస్మిక ముగ ప్రేలి బ్రహ్మాండముగు కల్పముతో ప్రమాదమును కలిగించి నది. అటుల ప్రేలుటచే ప్రమాది 80 మంది పనివాండ్లు మరణించిరి. గాయములు తగిలిన మరి పందెండుగురు ఆసుపత్రికి గొని పోబడిరి. మరి కొందరు గాయములచే యిండ్లయందే చికిత్స నొందుచున్నారు.

ఆర్య సమాజము

గోరక్షణను గురించి ఉపన్యాస మొనంగ బడుటకై డాక్టర్. వ. వ. జోగయ్యకర్మగారు ఒక మీటింగు ఏర్పాటు చేసిరి. చిత్తూరునుండివచ్చిన ఒక రెడ్డిగారు ప్రజల మనములు కరుగునటుల నుపన్యసించిరి.

శ్రీయుత వాడేవు జో గారావుగారు.

శ్రీరాజాభుజంగరావు బహదరు జమిందారుగారు మాదవల్లుడుగారగు శ్రీయుత వాడేవు జో గారావుపంతులు గారు ఆకస్మికముగ పరలోకగతులైన వినుటకు మిగుల చింతి లుచున్నారు. వీరుపిన్నవయస్కులైనను దేశాభిమాన నిరతులై విలసిల్లియుండిరి.

ల్యుముతో

.నన

తయారుగా నున్నది.

176 పుటలు-రూ 10 లే

కొద్ది కాపీలు మాత్ర మున్నవి.

కలయునాడు :

(8767)

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి టి. ఎ. ఎం. డి. సి. యం

మేనేజింగు డైరెక్టరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సార్వస్వ సీ (లిమిటెడ్)

19, హోరిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు మద్రాసు.

అని వ్రాయవలెను.

బహుమానము

వైద్య విద్య

అయూరవేద శాస్త్రములకు మార్గదర్శి

అన్ని భాషలలో దొరుకును.

డా. వైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(8198)

27, చివాబాదోడ్డు, మద్రాసు.

పాలసగంధి రేహ్యము

ఇది రక్తికుడికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహములు, మేహ పాడలు, చుచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.

20 ఈ. డబ్బి 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

కూష్మాండ రేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాల్సిత, మలబద్ధము, కడు పులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డబ్బి చాలును. 20 ఈ. డబ్బి 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

పి. డి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,

(8851-4)

వెంకటేశ్వరస్వామి.

మేల యి న స్వ కీ

కత్తికట్టలు — చాకులు

కత్తికట్టలు తయారు.

ఆంధ్రసాహిత్యచే చేయబడినవి. ప్రోత్సహించును.

వెంటనే ధరల క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు.

వి. మొకటేశ్వర అండ్ కో

కట్టలు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

వెదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డము: “ఇండి స్ట్రీస్” వెదాపురం.

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ్డ కత్తులు.

ప్రతిదినము వందల ఖర్చు.

(8785)

ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానివిజయ మీకే తెలియ గలదు.

నెల 5-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు.

ఇంకను తక్కువ ధరలని గాని, ఎక్కువధరలని గాని కావలసిన యెవల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజి వర్తకా నేరు భారతవస్తుభవనము - బెజవాడ.

శలనులభము.

ధన మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీటు

ఆద్యులారా! (189)
కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని ముక్కుజిల్లా
నెం 148 రు కలిగినటువంటిన్ని రం శంకరమ్మ X తిరిగి
నామేడను ఆదాల దీరువాల ఫిట్టింగున్న, స్థలము నహా లాటరీ
వలదుగా విక్రయించుచున్నాను. ఇంతవరకు చాలా చీటు
విక్రయించబడినది. కొంచెము మాత్రమే మిగిలియున్నది. చీటు
పూర్తి తగుచున్నది. లాటరీ చీటు యాభయభూ రియోక జెల్. 3
లాటరీ కలికే తేది పత్రికలలో ప్రచురపరచి యెబ్బది రూపాయల
వలదు ఖరీదా వరువుల రెండు రూపాయల వలదును.
నక ప్రతివారును వారి వారి యభిప్రాయముల నిర్ణయించుకొనుట
కి సంబంధించును. త్వరితముగా, తరుణము నింపుకొని
తిరువారి వచ్చుతలపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటి
రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమున తిరిగియున్న, వికల
వజ్రమును కొనుగారు పోస్టుఖర్చుల పనికి చాలు తెప్పించు
కొనవచ్చును. ఈ చీటువల్ల బహుళం జరిగి పొమ్మ కృష్ణాజిల్లా
యేలూరు పెద్దబజారులో ఆవరణిపు వ్యాపారా సంఘమును.
2. ప్రతి గ్రామమునందును వుంచి రేణుజుల్లు కావల
యును. నుంచి కనిపించు ఇయ్యబడినను. వివరములు కొనుగారు
జవాబుకు టపాల దిక్కులతో యాద్రీంపి సంకేతము చేసినవారికి
ప్రాసెగని, స్వయంశాగా వచ్చి గాని తెలుసుకొనవచ్చును.
“చీటు కావలసినవారు, తమ అడ్డమును నివ్వము”
ప్రాయము చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ పూన పటి ఆర్డరు చేసి
యెడల, అందిన వెంటనే చీటు టపాలో పంపించబడును.”
లాటరీ చీటు వి. పి. లో పంపబడవు.
ఏలూరు } మూలూరి సర్వేశం,
కృష్ణాజిల్లా. }
1-1-1922. } నుడ నామ్మ చారుడు.

తీయ, దగ్గు, బిరుపు, ఉబ్బసము, ఈ ఒక షము ఆమోఘముగా పనిచేయును.
1 నెల లోజులకు ఎటువంటి తయారీగ మొదలు పూర్తిగా నివారణయగును. దీనికి పద్ధతియులేదు, వారంరోజులలోనే చాలా
భాగము తీనిగలము కనిపించును. అట్టి నమృకము లేనివారు రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయముగా
ఉచ్చి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైద ప్రాసెంబుమానము తీసికొనెదము. వారంరోజులకు సరిపడు మందుకు
వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు ఆగును. 1 నెల లోజులకు రు 4-6-0 లు ఆగును. కాగలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మే నే జ రు శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1-3)

కలరా ఔషధములు

మాకలరామందులు అనేక ముగిసిపాలిటివారితో పొగడబడియున్నవి. 3

ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికి యుపయోగించబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు

శ్రేష్ఠమైనవని వ్యాప్తపహించెను: 1045-3

మామందులు కలరా కలరా లేదనియే నమ్మకమును. మేము అనేక వేలజులకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలి
కొని యున్నామనుట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. జనబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులఱకు అందఱకును, గర్భిణీ శ్రీలకు
నూడ వీనినుపయోగించవచ్చును. ఇతిరమందులవలె నివి మాత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్గుణములకు వోటికకవు.

కర్పూరాద్యర్థము 6 బొంబుల సీసా రు 0-12-0 } కలసి ఒకసెట్టు రు 1-2-0
విషాచి సంజీవని మాత్రలు 12 0-6-0 }

తంజివిలాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారపుక వీధి మద్రాసు.

విద్య ముకరధ్వజ

(బ్రహ్మజ్యో
రత్నావళి
920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి నొందియున్నది.
ఇందు తుదిజేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, విష్ణుక పూర్ణిణి మొదలగు విలువలగు ద్రవ్యములు చేరియున్నది.
పై గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్వహణ మాత్రే ఇందుకు చేయబడియున్నది.
కొలి శ్వేచ్ఛాపరచివోకో నకనాచిద్విధవ్యతే. మేధామూర్తి కాంతిజనకః కామోద్దీపకవ్యవహా.
బుద్ధిని, ఆయుర్భాగమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినన్నియు. హృస్విగ భావపుష్టిచేసి కామోద్దీపకము
గలిగించును. అతిమూర్తిమ, తీయ, సుఖరోగములు, మొదలగు భావగోచరములగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ నుప
యోగకరము. ఆవయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. రు 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

అంద్రఆయుర్వేద షార్మసీ (లిమిటెడ్) వహులైన మూలధనము 1,12,925.
బాక్సరు అవంటు లిక్కివలి వి. యే., ఎమ్. డి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపితబడినది.
19 హార్న్ శార్డు మాయుకోడు, మద్రాసు.
నిర్వహణకు తయారుచేయబడిన కాశ్రియకౌశలములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమో నైరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపుపోకును.

ప్రభావము:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువలిక్కణి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువలి,
(3) 405, టంకళాలపేడి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయపేట-మద్రాసు.

తా మ ర తై ల ము — తామర, తీట, గజికి మంచిది

రాజారాణి గుర్తుగల తామరతైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రాఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బీ 1-కి 0-6-0. అమృతాంజనము ఫిరో, మద్రాసు.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి
తేది నుండి అన్నిధరలు మార్పబడినది.

The Zandu Pharmace- utical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

నమృకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును
ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన ఏలూసమునకు ప్రాసినచో
ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండా వర్తస్యూటికల్ వర్కు

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు
(388) బొంబాయి నెం 18.
ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రైవేటు కంపెనీ,
పోర్ ఏజెంటు: కాకినాడ.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగకొనునగు తరచుగా

శుభ్రము తయ. సినిగారో తని తయ.
ఎలపు, తెలుపు, పచ్చ, ఆన తూట.
విధముల నె X రో X ము ను మోసి
రూటలలో మాన్యును. శ్రీల కనుక
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజౌషధము.
(1251) దబ్బీ 1 కి రు 2-4-4
గంధర్వ షార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)